Akbaba

58 323

— Galiba evde yoklar!

Ümit
İtimat
Sevgi

İTİMAT: 1958 başında **bir buçuk milyara** yaklaşan ve devamlı surette inkişaf etmekte olan mevduat, İş Bankasına halkımızın her bakımdan gösterdiği teveccüh ve itimadın en büyük delilidir.

SEVGİ: İlk millî bankamıza kalpten bağlanan mevduat sahiplerinin her vesile ile izhar ettikleri bu sevgiye lâyık olabilmek için seçkin teşkilât ve tecrübeli personeliyle İş Bankası kendilerine azamî kolaylık göstermeyi vazife bilmektedir.

ÜMİT: Tasarruf sahipleri, ümitlerinin ancak İş Bankasında kazanacakları cazip ve kıymetli ikramiyeler sayesinde tahakkuk edebileceğine inanıyorlar. Onların bu ümitlerini gerçekleştirmek için İş Bankası azamî fedakârlığı yapmaktadır. 1958 ikramiye plânı 40 APARTMAN DAİRESİ + Bahçeli 2 EV + 1.250.000 lira = 2.5 MİLYON lira tutarındadır.

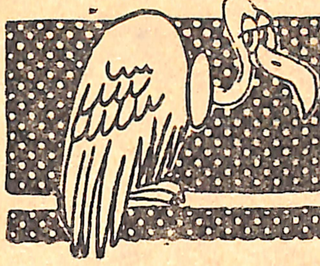
Önümüzdeki çekiliş 3 Haziran'da yapılacaktır.

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

FAAL d - 434

SAYI : 323 C.: 13 22 MAYIS 1958 ★ SAHİBİ : YUSUF ZİYA ORTAÇ ★ FİYATI 75 KURUŞ

Akbaba
siyasi mizah gazetesi

Eski İttihatçılar!

SAMED Ağaoğlu son kitabını bana da göndermek lûtfunda bulunmuştu. Onu yavaş yavaş okudum. Kitap bitti. Ama, kafamın ve kalbimin içinde hâlâ devam ediyor...

«Babamın arkadaşları» benim arkadaşlarım değildi. Biz, onlardan sonraki kuşağız. Ama, hepsi tanıdığım, konuştuğum ve pek çoğu sevdiğim insanlardı... Şimdi, korkarım hatıraları bile toprak oluyor!

Bunlardan üç tanesi, ben yaşadıkça, ayrı ayrı yönlerden, ama içim imrenerek bende yaşıyacaktır: Ziya Gökalp. Doktor Nâzım, Kara Kemal...

Gökalp, İttihat ve Terakkinin düşünen başıydı. Atatürk'ün bütün inkılâpları, onun elinde hakikat olmadan, Ziya Beyin kafasında hayal, gönlünde arzu olmuştur.

Osmanlı İmparatorluğunu avucunda tutan bu eşsiz idealistin Cerrahpaşa'daki evini de bilirim, Cağaloğlu'ndaki evini de... Bu ucuz kiralık tahta evlerin misafir odalarında bile iki rahat koltuk, bir güzel halı yoktu!

Gökalp'ı İngilizler Malta'ya sürerlerken, aile dostu Cafer Dikmen, birkaç yüz lira yetiştiremeseydi, zindana on parasız gidecekti!

Doktor Nâzım, İttihat ve Terakkinin başta gelen adamıdır. Yalnız merkez i umumînin çok nüfuzlu bir üyesi değil, son Maarif Nazırıydı da.

Bebek'de karşı karşıya evlerde oturmuştuk. Pençerelerindeki perdeler neydi, biliyor musunuz?.. Beyhude hayalinizi zorlamayın, bilemezsiniz: Yatak çarşafı!

Kara Kemal'e gelince... Harp yıllarının altınla oynayan bu İaşe Nazırını galiba lokantada bile gören yoktur.

Alamam doğrusu dest-i emele
Bir kadeh ki dolaşır elden ele!
İstemem çare de olsa ecele,
Bir kadeh ki dolaşır elden ele!

Şarkısının şairi rahmetli Enver Beyin evinde şakağına bir kurşun sıktığı gün cebinden ne servet çıktı, biliyor musunuz?..

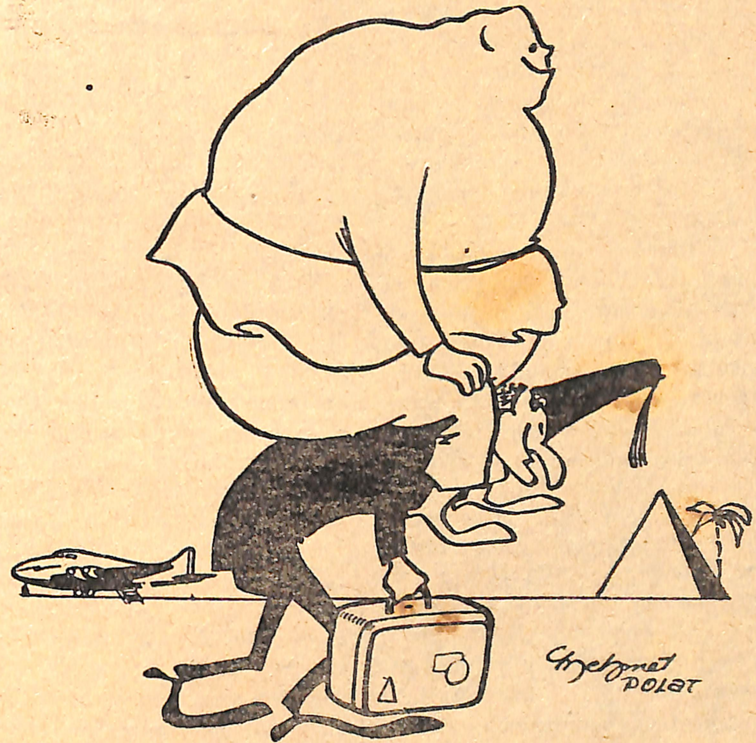
Üç buçuk kuruş!

Güzel kitabiyle bana bu toprak olmuş faziletleri hatırlattığı için D.P. iktidarının ünlü Vekili Samed Ağaoğlu'na teşekkürler ederim.

Nur içinde yatsınlar!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Nâsır, Kruşef'i Mısır'a davet etti.. (Gazeteler)

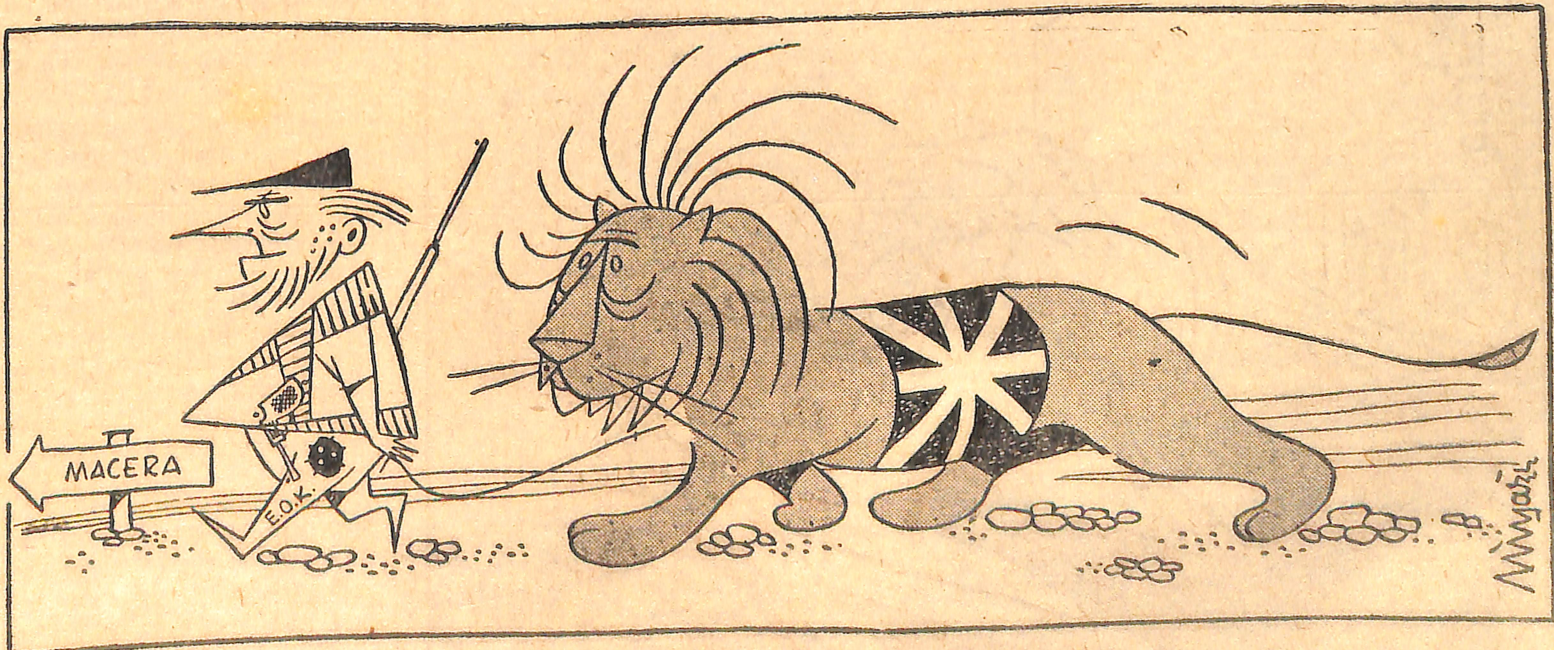
— Görüyorsunuz ya, yüklü geliyorum!..

YUSUF ZİYA ORTAÇ

AVRUPA'DA

Akbaba Sahip ve Başyazarı Yusuf Ziya Ortaç, bir buçuk ay sürecek bir Avrupa gezisine çıkmıştır.

«Gözucu ile Avrupa» yazarı Ortaç, gördüklerini yine bu sayfalarda size anlatacaktır.

YAZISIZ!..

KAZIĞIN BAŞI NASIL OLMALI?

 Yazan : AZİZ NESİN

OTELİN caddeye bakan büyük camlı salonunda tombul, tombalak bir adam, ayağının birini altına almış, koltukta oturuyordu. Biraz sonra giyinişlerinden taşralı oldukları belli beş kişi daha geldi. Koltukta oturan onlara «Merhaba» dedi. Öbürleri de teker teker «Merhaba!» dediler.

Koltukta bağdaş oturan:.

— Bi iş için mi Angara'ya geldiğiz? diye sordu.

Beş kişiden ağzından en çok altın diş bulunanı:

— Biz delegeyik, dedi.

— Delege olduğunuz besbelli. Sakın ola pavlika işi için gelmeyin?..

— Hee, nerden bildin emice?

Bağdaş oturan:

— Bilinmez mi ağa, hep başımızdan geçti, dedi. Delege olunca Ankara'ya neye gelinir? Fabrika istemeğe... Bizim de başımız fabrikadan ateşe yandı da... Tövbe fabrikadan değil, kazıktan bizim derdimiz. Delegeyseniz, fabrikayı istemeden beni bir iyice dinleyin ağalar. Şimdi siz gidip, fabrika isteriz, diyeceksiniz, he mi? Onlar da istediğiniz fabrika olsun, başüstüne, diyecekler. Ondan sonra başınıza bir kazık başı derdi çıkar ki, daha kurtulamazsınız.

Biz de buraya sizin gibi beş delege gelmiştik. Arkadaşlar beni delege başı yaptılar. Vardık huzura. «Dileyin ne dilerseniz» dediler. Bizim babadan, atadan bilip duyduğumuz usûl, «dile ne dilersen» diye üç kere sorulur. Sen ikisine, terbiye dairesinde «Sağlığınız» diyeceksin. Üçüncüsüne, dileğin her neyse onu söyliyeceksin.

Biz ilkinde usûlü bozmadık, «Sağlığınız» dedikse de, onlar usûlü bozup «Siz de sağ olun!» diye sözü kesmez mi?

Berber Emin Ağa boş böğrüme bir dirsek atıp, «Aman, sağlıkla iş mi biter? Bizim fabrika işi ne olacak? Hele davran Ağa!» diye kulağıma fısıldadı. Berber Emin'e «Sus ocağı batası, her işin başı sağlık» dedim ya, bilir miyim bir kere «Dileyin ne dilerseniz» deyip de arkasını getirmiyeceklerini.

Baktım, Bey'in hiç oralı olduğu yok. Nerdeyse sırtımızı sıvazlayıp «Sağlıcakla kalın ağalar, haydi güle güle...» diye bizi yolcu edecek. Ben sözün ucunu bir uygun yerinden yakalayıp «Aman Bey, bizim bir hâcetimiz var. Memleketten bizi o sebebe delege yolladılar» dedim. Bey: «Buyur Ağa, her neyse hâcetiniz görelim» dedi. «Dağa, taşa, bayıra, kıra tevâtir fabrikalar yaptığınız dillere destan. Sağ olun, bize, çeşmeler, yollar yaptınız. Fabrikadan yana garip kaldık. Biz de fabrika isteriz. Civara karşı yüzümüz yere geliyor» dedim.

Bey: «O nasıl söz. İş, fabrika işiyse kolay. Fabrikaya kalsın hele. Ne fabrikası istiyorsunuz» diye sordu.

Yahu kardeşler, biz bir akıl edip de, ne fabrikası istiyeceğimizi düşündük mü?

Ben işi köylü kurnazlığına vurup: «Estağfurullah... Orası sizin bileceğiniz bir iş. Karışmak haddimiz değil. Herhangi bir fabrika münasipse, onu siz bizden iyi bilirsiniz. Resmi devair işine karışmak bize düşmez. Bir fabrika olsun, civara karşı yüzümüz yere düşmesin de her ne fabrikası olursa olsun. Mürüvvete endâze olmaz.» dedim. «Hele bir inceleyim de sizin oraya da evvel Allah'ın izniyle bir fabrika kurarız» dedi.

Biz oynaya güle memlekete döndük. Her bir yana haber uçurduk: Fabrika işi oldu...

Şu bizim muhalif milleti anadan doğma muhalif... Buz fabrikası yapılacakmış diye bir lâf çıkırdılar ortaya. Canım, yapılsın da buz fabrikası yapılsın kardaşım. Hiç olmadıktan iyi değil mi? Buz fabrikası, tuz fabrikası derken iş yavaştan büyür gider. Yok efendim, lokomotif fabrikası yapılmalıymış. Diretnavut fabrikası yapılmalıymış. Muhalif milletine lâf mı yetişir? Yahu, daha buz fabrikası olmayan bir yerde, lokomotif fobrikası, diretnavut fabrikası olur mu? Ecnebiyyeden biri duysa, vallaha güler.

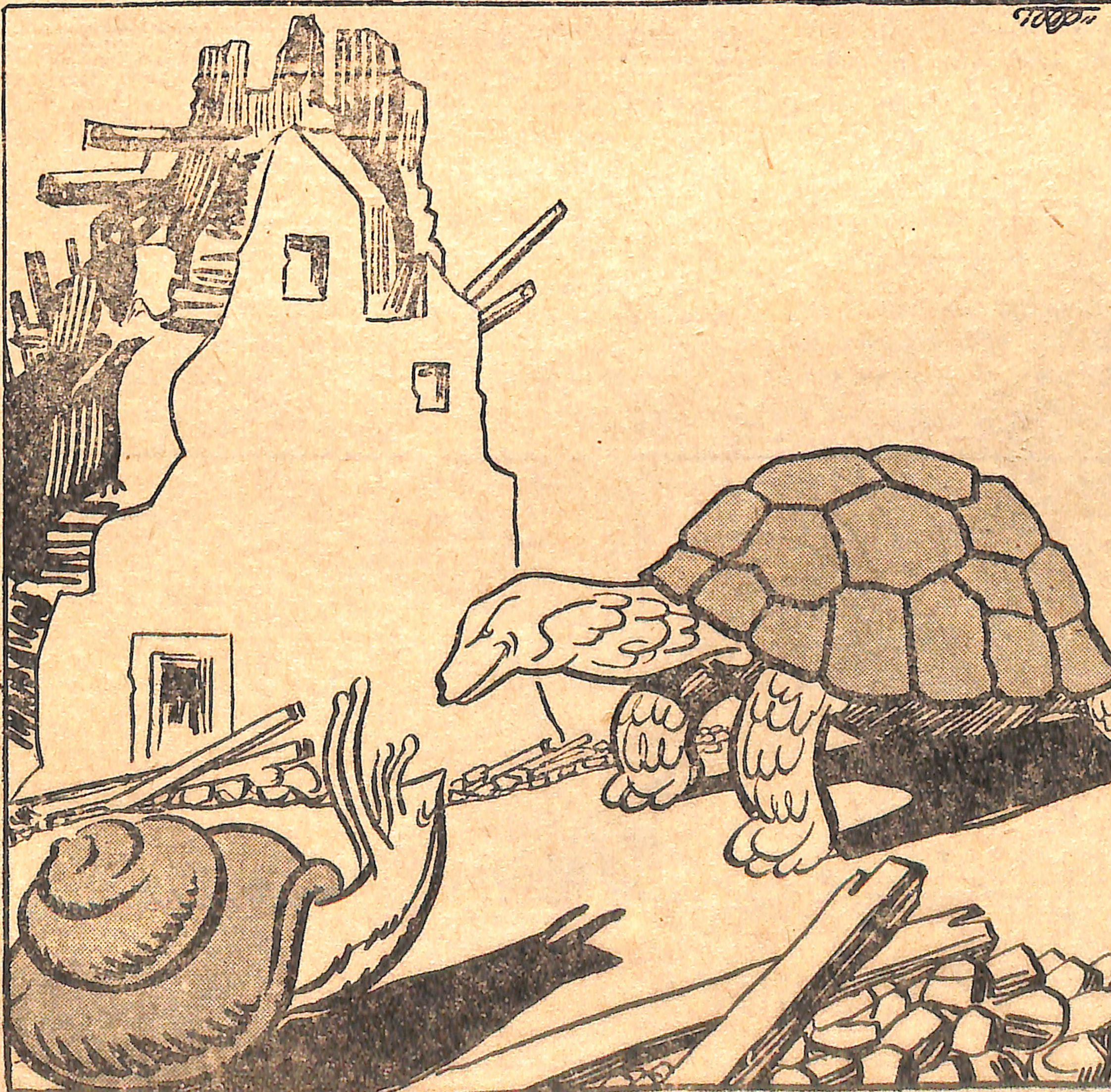
Bütün bu işler, muhalif milletinin başı olan Sürvenekli Rıza Beyin başının altından çıkıyor. Buz fabrikası yaparlarmış ki, yazın sıcağında muhalifleri ateş basıp da buzları yiye yiye zatürrie olup dökülsünler, diye. Arkadaş, muhalif olmayınca şu söz kimin aklına gelir. Muhalifin bildiğini şeytan bilmez. «Buzlar eriye eriye su olur, milletin parası akar gider...»

Arkadaş, milletin parası neye akıp da gitsin? Milletin parası yine para, cebinde dursun. Bu fabrika hükûmetin parasiyle olacak.

Derken, bir lâf daha çıkardılar: Gazoz fabrikası kurulacakmış. İyi, gazoz fabrikası kurulsun canım, Senin gazoz fabrikası dediğin bir kötü dükkânmış. İçine üç işe yaramaz adam koydun mu, gazoz fabrikası olurmuş.

Derken arkadaşlar, Ankara'dan bir heyet geldi. Çimento fabrikasının kurulacağı kesinkes anlaşıldı. Muhalif milletinin de dili ağzına girdi. Bir zaman sonra Sürvenekli Rıza Bey, bir lâf daha çıkardı: «İyikine bir çimento fabrikasiyle bir de şeker fabrikası kurmayı bellemişler. Her nereye varsalar ille bir çimento fabrikası kuracaklar. Bir de çimendifer fabrikası kurmayı belleselerdi ya...»

Seçimler geldi çattı. Seçimler gelince, bir söylenti çıktı. «Fabrikanın yeri nereyse bilelim. Bir de ona göre kimden yana olacağımızı kestirelim.» Bu da nereden çıktı? Fabrikanın yerinden size ne? Siz bir kere muhalif olmuşsunuz. İşler karıştı. İşleri karıştıran da

Kaplumbağa — Hemen Allah bizim evlerimizi korusun kardeş!..

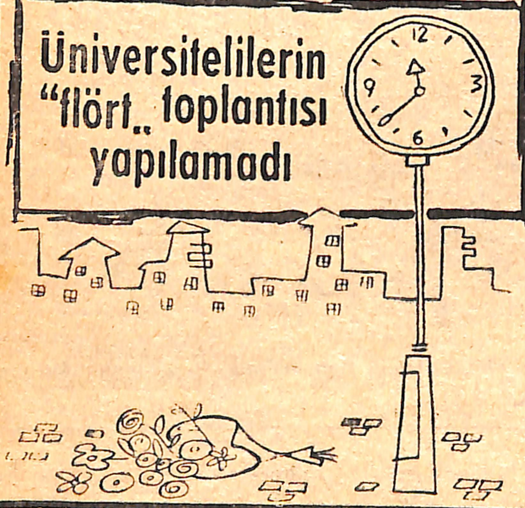
KIRK-anbar

Fazla sarhoş olanların bellerinden su alınacak

Kereste fiatları tesbit olundu

BUNUN NARHI KAÇ AĞABA?

Tükürük cezası: peşin 25, veresiye 50 lira

Sigara izmaritleri nereye atılacak

Sürvenekli Rıza Bey...

Büyüklerden biri geldi. Hep alana toplandık. «Vatandaşlar, fabrika istediniz, yapacağız» dedi Sürvenekli Rıza Beyin muhalifleri, «Fabrikanın yeri nere, bilelim» diye bağırıştılar. Nutku çeken, elini fırdolayı dört bir yana döndürüp «İşte fabrikayı şuralara yaptıracağız» dedi.

Sürvenekli'nin adamları «Kasaba hep mi fabrika olacak. Yerini bilelim» diye bağırıştı. İş çatallaştı. Aradan bir zaman geçti. Bir de duyduk ki, Sürvenekli Rıza Beyin tarlasının üstüne fabrika yapılmıyacak mı? Yahut şu Sürvenekli azılı bir muhalif olsun da, fabrika onun arsasına yapılsın, bu nasıl iş? Delegeler vardık Ankara'ya. «Şu işi bir bilelim» dedik. İşi öğrendik. Sürvenekli Rıza Bey arsasını fabrikaya satınca bizden yana dönmüş. O dönünce tüm muhalif milleti dönmüş. «Siz fabrika istediniz, oldu. Arsayı aldırdık, muhalefeti dönderdik.» Bir taşla iki kuş... Sonunda iyi oldu, seçimi silme kazandık ya. Gel gelelim fabrika kurulmaz. Sürvenekli'nin tarlası yüreği gibi çürük. Bir türlü temel tutmuyor ki, fabrika kurulsun. Fabrikanın temelini oturtmak için toprak ilkin altı metre kazıldı. Mühendisler buraya fabrika kurulmaz, dedi. Dört metre daha derine inildi. Altı, üstünden çürük. Üç metre daha kazıldı. Kum desen kum değil, kireç desen kireç değil, un gibi bir şey... Toprağı kaza kaza hükûmetin parası bitecek. Derine indikçe, yandan tepeler oynamağa, yürümeğe başlamadı mı? Kardaşlar, toprak su olmuş akıp gidiyor. Dayanak duvarları yapmak için, bir karışlık sağlam bir yer yok. Mühendisler şaşırdılar, hiç bir olmamış iş. Ulan Sürvenekli, ocağın batsın, kazdıra kazdıra kasabayı bitireceksin.

Beri yandan Ankara'nın muhalifi durur mu? Çimento fabrikası ne oldu, diye söyler yatar. Yahu fabrika hele dursun, kasaba elden gidiyor. Her gün bir tepe kayar. Toprağı tutturacağız, diye yukarıdan betonu döküyorlar, toprak gibi betonu yutuyor. Aman arkadaşlar, dünyanın dibini deldik besbelli. Betonun bir ucunu tutmanın mümkünü yok. Canım, çimento fabrikasını kursak yarar, yüz fabrikanın çimentosu buranın betonuna yetmez. Gidi uğursuz Sürvenekli işimizi bitirdin.

Mühendisler kafa kafaya verdiler, Ankara'ya haber ilettiler:

«Buraya temel tutmaaaz...»

Ankara'dan emir geldi: «Tutacaaaak...»

Toprağın bir sağlam yerini bulacağız diye dele dele dünyanın öteki başından çıkacaklar. Toprağı eştikçe, tepeler devriliyor. Zelzele gibi bir şey. Toprağın bir kere oturağı bozuldu. Sabah kalkıp bir bakıyorsun, şosanın üç kilometresi kopmuş, karşı dağın doruğunda duruyor. Eczaneyi bir sabah yerinde bulamadık. Çeşmeyle iç içe geçmiş, yaylâda yan yatmış. Evlere, damlara, ağaçlara can geldi, yürüyüp gidiyorlar. Durup dururken Jandarma karakolu gitti, kadınlar hamamının kapısına dayandı. Karılar içeriden feryat eder. Bre aman, kasaba inip çıkıyor. İki kişi yan yana giderken, biri yere hızlı bassa üç metre aşağı çöküyor.

Mühendisler «Kazık çakmaktan başka yolu yok. Yoğusa kasaba beşik gibi gider gelir» dediler.

Kazık işi başladı. Makineler demirli beton kazık döküyorlar. Koca kazığı yukarıdan koyuyorsun, toprak aspirin gibi yutuyor. O zaman mühendisler arasına bir ayrılık düştü. Kimi «Rozet başlı kazık ister buraya» dedi, kimi; «Hayır, sovan başlı kazık ister» dedi. Yukarıya soruldu: «Sovan başı kazık mı, rozet başı kazık mı?» Ne başı olursa olsun, şu kazıklar bir atılsın da kasaba yerinde dursun.

Senin dediğin olacak, benim dediğim olacak diye mühendisler Ankara'ya döküldü. Kazığın bile muhalifi var kardaşlar. Mühendisin muhalifi, sovan başı kazık ister. İngiltere'de kazık başı mütehassısı varmış. Ona danıştılar. O demiş, rozet başı...

Millet, kazığın başıyla uğraşır, Ankara'nın muhalifi bar bar bağırır: «Çimento fabrikası ne oldu?» Yahu az bir şey müsaade et, hele bir, hangi kazık başının işimize geldiğini anlıyalım.

Sovan başı kazık diyen mühendisler İngiliz kazıkçısına kızdılar. «Elin İngilizi bizim toprağa uyğun kazık başını nereden bilsin? O, İngiliz toprağına uyğun bir lâf etmiş. Her toprağın kendine uyğun bir kazık başı biçimi var.»

Ankara'nın muhalifi insafsız: Çimento fabrikası ne oldu?»

Millet kazık başının derdinde, onlar ne havada.

Şimdi ağalar, beni dinleyin. Delege olduğunuzu bildim. Fabrika istiyeceğiniz de besbelli. Evvel Allah bir çimento fabrikası size kuruverecekler. Ama «Gözünüzü açın» bir muhalifin tarlasına «pavlika» yı amanın kurdurtmayın. «Pavlika» yı kurmak iş değil, gel gelelim, dönek muhalifin tarlası çürük olur da atılacak kazığın başını bilmek «guç» olur ağalar.

Aziz Nesin

Harika Veletler

YALÇIN KAYA

SPİKER, sinemayı dolduran kalabalığa:

— Sayın seyirciler, dedi, Harika Veletler Gecesine göstermiş olduğunuz alâkaya sonsuz teşekkürler! Takdim edeceğimiz ilk velet, üç yaşındadır: Hayrullah Sönmezışık!..

Hayrullah sahneye girince, salon çalkalandı:

— Allah allah! Sakallı yahu...

— Hayret efendim, hayret! Allah neler yaratıyor. Şu kadarcık çocuğun sakalı çıksın...

— Ya bavula ne dersin? Ben bu yaşta taşıyamam onu.

— Belki boştur.

Küçük Hayrullah, yere bıraktığı bavulu açtı. İçi kitap doluydu. Birkaçını olarak mikrofona yaklaştı:

— Muhterem din kardeşlerim! Şu kitaplar tarafımdan yazılmıştır. Şunun adı «Açık saçık gezen çılgınlar!», şunun «Şiirli yemek kitabı», şunun «Nasıl milyoner olursunuz?»... Her birinin hediyesi on lira. Allah, eucamımızı hayır etsin!

Ön sıralarda oturan Resmiye Teyze, kızını azarladı:

— Şu göğsünü ört bâri. Adam acı konuşuyor.

— Anne, adam değil o, çocuk! Ağzının tadını ne bilsin.

Spiker geldi:

— Şimdi, futboldan hoşlanmayan bir futbol mütehassısiyle karşılaşacaksınız: Ünsal Fırıldak! Üç yaşında.

Seyirciler, Ünsal'a bağırdılar:

— Hangi takımı tutuyorsun?

— Hiç birini..

Afallayan afallayana. Bir arabacı:

— Beşiktaşı da tutmuyor musun? diye sordu.

— Ne Beşiktaşı, ne Kabataşı, ne Dikilitaşı...

— Öyleyse sen futboldan anlamıyorsun.

— İstediğini sor.

— Beşiktaşın Bursa yolculuğunda, Büyük Ahmet giderken hangi vasıtaya bindi?

— Paytona...

— Gece maçlarında başarı gösteren ve dört metresi bulunan futbolcu kimdir?

— Refik Sülâlesierkek!

— Bir sual daha: Filân dansözümüz hangi oyuncuyla kırıştırıyor?

— Meşhur falanla...

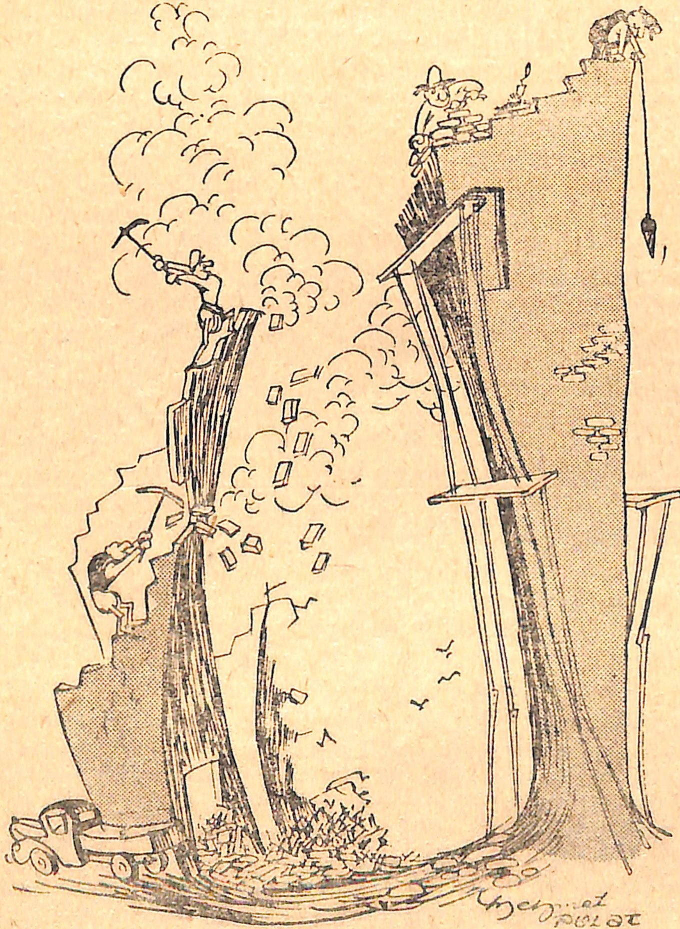
Alkış, alkış, alkış... Sinemada Ünsalı kulüplerine antrenör, teknik müşavir yapmak isteyen idareciler vardı:

— Ayda iki bin lira! Süt parası bizden.

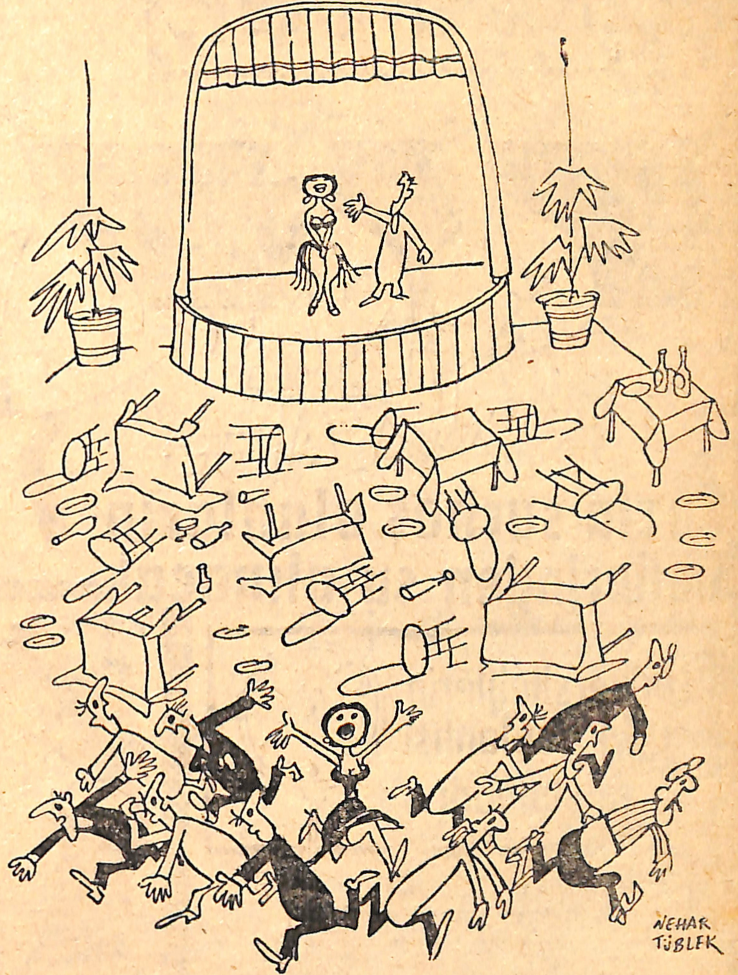
— Bize gel. İki bin yedi yüz doksan dokuz lira.

— Dört bin lira.

Ünsal dedi ki:

Şehirden çizgiler : 8

Barlarda kadın kılığında danseden bir erkek yakalandı.. (Gazeteler)

— Sayın seyirciler, şimdi biricik dansözümüz Strip-tease numarasına başlıyacak!..

— Tekliflerinizi kabul edemiyeceğim için müteessir değilim. Memleketi ayak kalkındırmaz, kafa kalkındırır. Ben öğretmen olmak istiyorum. Ben, boş toplarla değil, dolu kafalarla uğraşmak istiyorum. Dost başa, düşman ayağa bakar derler. Ben, Ben, başa bakmak istiyorum. Ben, yabancıları futbol sahalarında değil, başka sahalarda yenmek istiyorum.

— Aşkolsun çocuğa.

— Analar neler doğuruyor

Maddeci bir adam, Ünsala sorar:

— İki yüz lira maaşa tav mısın?

— Paraya aldıranlardan olsaydım, apartımanımı Kızılay'a vermezdim. Ben idealistim.

Alkışlanır...

— Pırlanta gibi kalbi var.

— Kırk bir buçuk kere maşaallahh! Tüh tüh tüh tüh!

Maddeci adam yine sorar:

— Bu zamanda iki yüz lirayla geçinilir mi?

— Apartmanın kirası var.

— Canım, onu Kızılay'a vermemiş miydin?

— Verdiysem temelli vermedim. Kiraya verdim.

— İdealiste dikiz!.. Oğlum, hangi okullarda öğretmenlik yapmak istediğini söyle de, meraktan kurtulalım.

— O mühim değil. Kız enstitüsü de olabilir, kız lisesi de...

Spiker:

— Şimdi de bir mucit, dedi. İlyas Bademcikli!

İlyas veledi halkı selâmlayıp konuştu:

— İcadım, «Stokmetre» adlı bir cihazdır. Piyasadan kaldırılan malların stok edildiği yerleri haber verir.

Yaşlı bir zat, ellerini çırparak haykırdı:

— Bu, sevişme haplarından sonra en büyük icat! Memleket ekonomisini düzeltecek bir icat. Seni bütün kalbimle tebrik ederim evlâdım. Mahvet şu karaborsacıları.

— Mahvedeceğim dayıbey! İflâhlarını keseceğim.

Salon yerinden oynadı. En fazla alkışlıyanlar karaborsacılardı. Kimseyi şüphelendirmemeleri lâzım geliyordu. Bir ara, bunlar sahneye fırlıyarak İlyas'ı ortalarına aldılar. Takdir eder görünüp sırtını yumrukladılar, ensesini tokatladılar. Öper gibi yapıp, hart hart ısırdılar. Hem pataklıyor, hem de çocukcağızın kulak zarını patlatırcasına bağırıyorlardı:

— Aslaaaan!

— Allah seni millete bağışlasın!

— Nur ol!

— Sen Hızır mısın, nesin?

Polis, sahnede İlyas'tan başkasını bırakmadı. Çocuğun imanı

gevremişti. Gürültü kesilince son bir gayretle konuştu:

— Namussuz karaborsacılardan birkaç milyon koparayım da görsünler. Hıkmık ettiler mi, karaborsa yaptığınızı hükûmete bildiririm, diyeceğim.

Seyirci kalakaldı. Bir memur:

— Şantajcı kerata! dedi. Kendi çıkarını düşünüyor.

Spiker mikrofona geçti:

— Biraz evvel bir çocuk bana geldi ve harika velet olduğunu söyledi. Piyanistmiş. Dinlemek isteriz, değil mi? Hazır piyano da var.

Dört yaşında bir veletti. Halka:

— Beni tanıyor musunuz? diye sordu.

Hayır cevabını alınca:

— Az sonra tanırsınız. Ne çalayım?

— Şiş kebap.

— Haniya da benim elli dirhem pastırmam.

— Doktor doktor civanım.

Velet:

— Pekâlâ, dedi, pekâlâ! Elektrikler sönsün. Aydınlıkta çalamam.

Söndü. Herkes nefesini kesip bekledi. Bir dakika, iki dakika, üç dakika... Müziğin başladığı, başlıyacağı yok. Elektrikler yandı... Piyanonun yerinden yeller esiyor.

— Şaş da kal!

— Cık cık cık!

— Çocuk hakikaten harika.

— Doğrusu sanatkârmış. Piyano böyle çalınır.

Spiker, kendisine geldikten sonra:

— Birçok memleketlerde, dedi, sekiz-on yaşında kızların hâmile kaldığı görülmüştür ama, şu kadar çocuğun hâmile kaldığı görülmemiştir.

Çocuk, çok, çok küçüktü... Hayret eden de oldu, etmeyen de.

Edenler:

— Allahın hikmeti! dediler.

Etmeyenler de şey dediler:

— Kulun hikmeti!

Spiker:

— Şimdi bu minik anne size Rock'n roll müziğinden parçalar dinletecek. Önce «Eat me, eat!». Ye beni, ye!

Bir kadın güldü:

— Ayol, bu daha doğru dürüst ekmek demesini beceremez. Katakulli oynuyorlar.

Kadın haklıydı. Çocuk, ağzını sadece araladığı halde hoparlörden güldür güldür ses geliyordu.

Halk ayağa kalktı:

— Yutmuyoruz. Bilet paralarını geri verin.

— Siz bu hileleri seçim zamanı yapsanıza.

Spiker:

— Sakin olun beyler! dedi.

— Nasıl sakin oluruz? Bizi enayi yerine koyuyorsunuz.

— Sizi enayi yerine koyan yok.

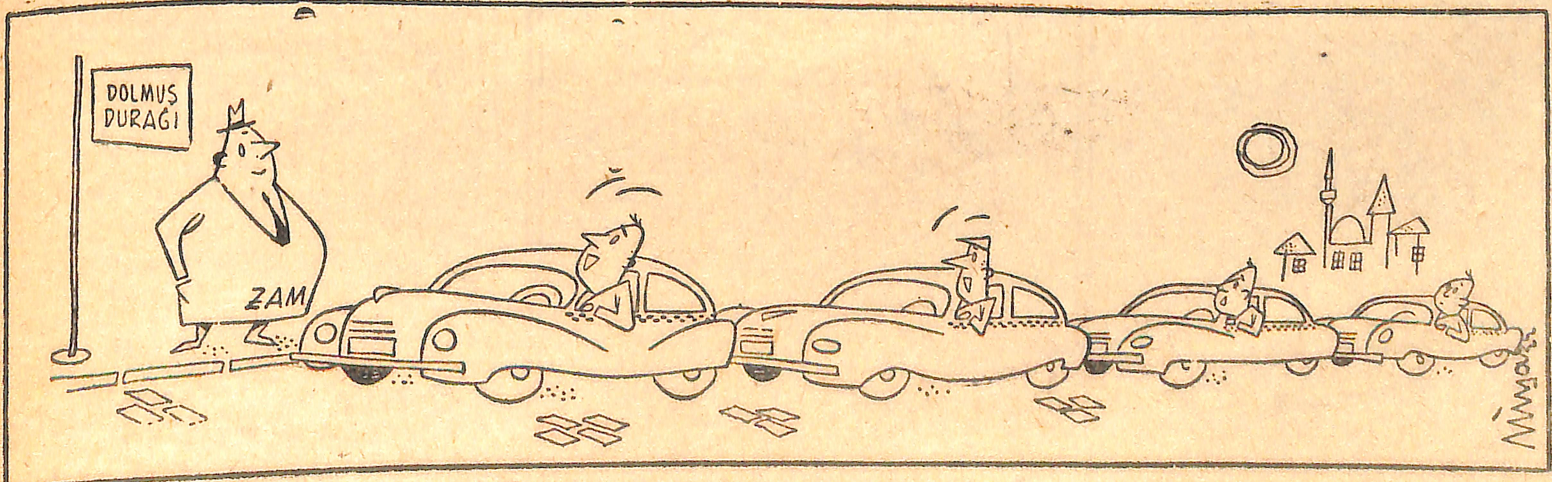
— Bırak canım sen de! Şu parçayı şu çocuk okumuyor işte. Besbelli artık.

— Elbet okumuyor. Okuyan yavrusu! O, yalnız, sesin mikrofona varması için ağzını açıyor.

Yalçın Kaya

— Tam beş kere beni evine davet etti...
— Sen ne yaptın?..
— Dördünü reddettim!..

İtibarlı müşteri :

Şoförler — Buyurun bayım!..

Birinci

★ Yazan : BİTİRİM ★

EMEKLİ profesör olan amcam, yaman bir moralcidir. Moralsiz insan, barutsuz tüfek gibidir, diye sık sık tekrarlar. Böyle bir tüfekte tetik, nişangâh işe yaramaz tabi!... Ve, hemen arkasından, makineli tüfek gibi bir moral dersine başlar.

Allahın günü, rastladığı insanların hareketlerini, sözlerini, fikirlerini ve daha birçok şeylerini dikkatle takip eder. Kadın, erkek, çoluk çocuk hiç dinlemez, illâki moralleri yüksek olacak!

Kısa zamanda bütün dost ve ahbaplarını, insana hayret veren bir ustalıkla manyaklaştırdı. Yalandan da olsa, kuvvetli olduklarına inanmak, insanlara pek tatlı gelir... Amcamla konuşa konuşa, pek kolayca büyüdüler, büyüdüler ve nihayet onu karşılarında küçücük görmeye başladılar...

Benim iyi kalpli tonton amcam, devler ülkesinde yaşıyan minimini bir cüceyi andırmağa başladı. Daha doğrusu, birer iğne darbesiyle sönüverecek olan kocaman balonlara sahip bayram çocuklarına döndü. Balonları birer birer patladı ve ne tuhaf, son patlıyan balonu da ben oldum.

Bakın anlatayım:

Geçen hafta amcamı ziyarete gitmiştim. Yeni elbiselerim içinde hakikaten, çarktan yeni çıkmış, pırıl pırıl bir tüfeği andırıyordum. Fakat, barutsuz, nişangâhsız, kuru sıkı, açıkçası kaval gibi bir tüfek.

Amcam beni içten gelen bir sevgiyle karşıladı. Şeker, çukulata ikram etti. Gözleri, pırıl pırıl, saf bir sevgiyle doluydu. Çiçeklerine, kitaplarına ve her şeye içinden sızan tatlılıkla bakıyordu.

Gülümsiyerek sordu:

— Nasılsın bakayım oğlum?

Yepyeni bir tecrübe faresini ona hediye etmek arzusuyla, en acıklı tavırları takındım ve kelimelerin üzerine basa basa:

— Pek fenayım amca! diye cevap verdim.

Fakat hakikaten de, vaziyetim parlak sayılmazdı.

Az evvel amcamın yüzünde memnunluk ifade eden ne kadar çizgi varsa, hepsi birden aşağı doğru sarkıp ona pek karışık bir ifade verdi.

— Fena mı, diye yerinden doğruldu, fena ne demek!.. Senin gibi bir genç adamda melânkoli ha!..

Yerinden kalktı, elleri arkasında dolaşmaya başladı:

— Derhal bir psikanaliz yapmalıyız diyordu.

— Fakat ben, niçin fena durumda olduğumu biliyorum amca...

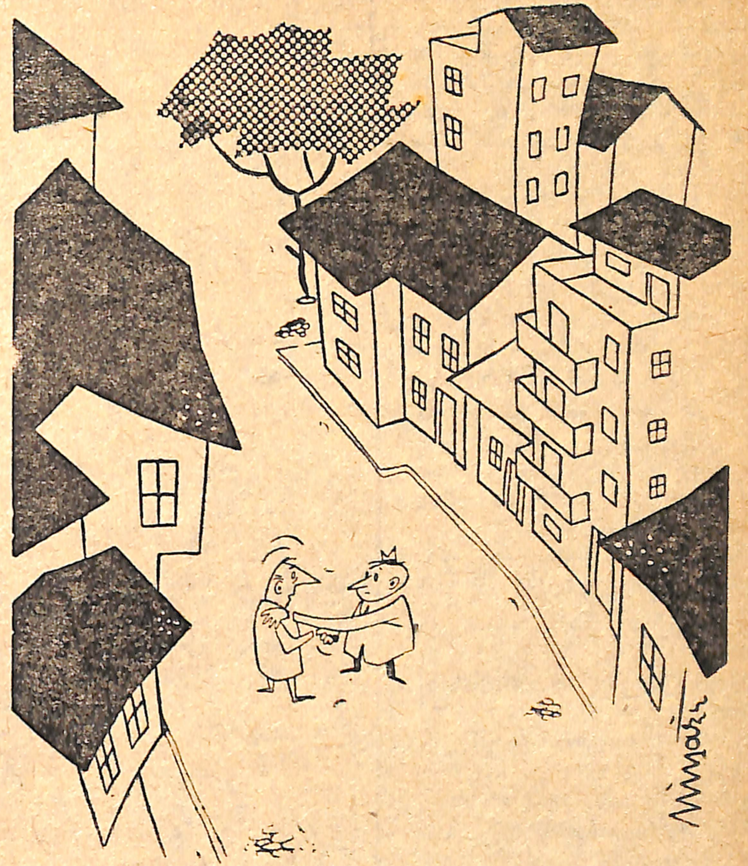
— Öyle mi?!.. O halde şu koltuğa rahatça otur, ve her şeyi olduğu gibi anlat bakalım; Psikolojide itiraf tedavisi derler buna.

— Sevgili amcacığım, itiraf edecek bir şeyim yok benim. Tek derdim, işsizlik. Hani işsiz güçsüz takımı derler ya, ben işte o takımdan oldum. Halbuki herkesin bir şeylerle uğraşıyor görünmesi lâzım!..

— Şöyle, azimle kalkıp bir iş arasana sen, dedi.

— Tam on bir müesseseye baş vurdum, hepsi de fos çıktı.

— Fos çıkmış!.. Lâf! Aklın, fikrin maçlarda senin. Kafası top olanın kıçı tekmeden kurtulmaz elbet!

— Büyük oğlunuz gazeteci oldu ha?.. Ya, vah vah, hangi hapisanede yatıyor?..

Ve ağzından yaramaz birer tavşan gibi kaçıveren sözlerine önce bakakaldı. Hemen kendini toparlayıp sırtımı oksası:

— Mamafi sen iyi bir çocuksun oğlum. Demek ki, içinde yaşadığın cemiyete uyamıyan tarafların var.

— Hiç de değil diye mızıklandım, vaziyet sizin söylediğinizin tam tersine amca!.. Bu dünyada çalkanıp duran kalabalığa tam bir uysallıkla katılıyorum, fakat kadınlarla erkekler, gençler ve ihtiyarlar beni itip bakıyorlar!.. Ortalıkta, suya düşmüş bir karınca gibi çırpınıyorum... Ah! tutunacak bir saman çöpüm olsa...

Beni dikkatle dinliyordu:

— Senin iraden zayıf çocuğum, derhal bir moral eğitimi yapmalıyız, dedi.

— Yapalım amca.

— Sana göstereceğim, her gün böyle yapacaksın.

— Ama nasihatten sonra bana biraz da harçlık verir misin?

— Elbette vereceğim...

Birlikte kalkıp evin alt katına indik.

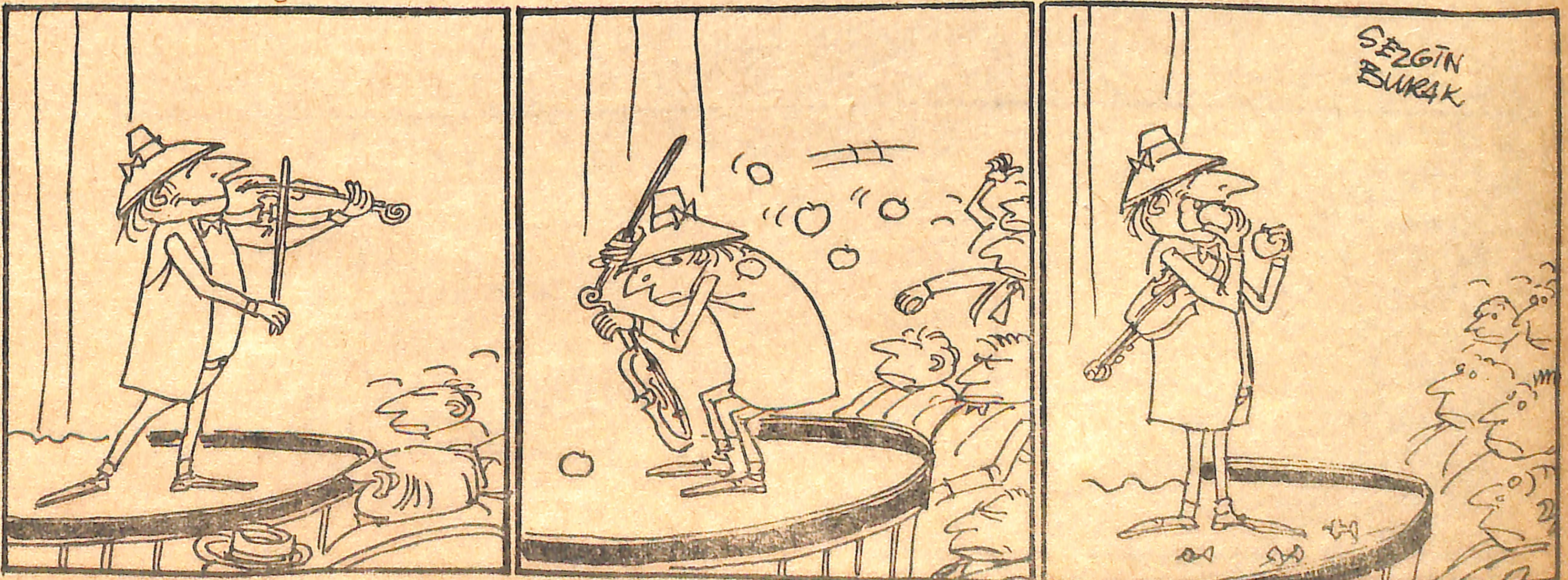
— Gir şu banyoya oğlum, evvelâ soğuk bir duş ister.

İçeri girip buz gibi suyu döküdüm. Pırrrr... Bütün tüylerim diken diken oldu.

Dışarıdan tekrar emretti:

— Şimdi giyin çık bahçeye, on dakika spor ve derin teneffüs.

ZÜLKÜF BEY :

Bahçe en güzel çiçeklerle dolu, mis gibi kokuyor... Etrafındaki yüksek duvarın ötesinden, şehrin gürültüleri aksetmekte: Bir ibadet yerinde otomobil tamir edilir gibi, kocaman ve madenî sesler!.. Bahçe bir cennet gibi, ötede dehşetli bir dünya vardı! Elimi kolumu sallayıp başladım koşmağa. Bir yandan da bol oksijen alıyordum.

Bu fasıl bitti. Amcamla birlikte tekrar odaya çıktık. Büfeden çıkardığı şişesinden bana bir kaşık, fosforlu, vitaminli, kahve renkli su içirdi. Şimdi şu divana sırtüstü rahatça yat dedi, işte böyle... Gözlerini yum, uyur gibi yap... Vücudunu gevşek bırak ve kendinde muazzam bir kuvvet bulunduğuna inan evlâdım!.. Düşün ki, hayat da bir nevi güzel rüyadır... Sen kendini en güzel rüyayı görmiye alıştır oğlum... Kendini daha derin uykuya bırakmış gibi ol... Ve hiç unutma ki, bu gök kubbenin altında sen iyisin ve kuvvetlisin ..

Zihnimden, hayatımın en kuvvetli olduğum anlarına dair hatıralar uçuşmağa başlamıştı. Tâ çocukluğumdan beri, itişip kakıştığım, kavga ettiğim, dövüştüğüm ve ezdiğim insanları hatırlıyordum... Ormanlarda başı boş bırakılmış bir mahlûkun vahşi zevki... Alabildiğine, doludizgin gitmek!.. Bulutlar arasında bir kafes belirdi ve kafeste fıstık yiyen terbiyeli bir maymunu istemiyerek düşündüm. Maymun bir kız oldu, sevdim!.. Sonra bütün insanları sevdim. Hayır, çok kuvvetli olmak ve herkesi ezmek istiyorum!.. Artık elimde değildi. Amcamın çok, çok kuvvetli, mâdenî sesi kulaklarımda çınlıyordu:

— Sen kuvvetlisin oğlum...

Yattığım yerden, hakikaten kuvvetli olduğumu hayretle hissettim. Vücudum, belirli ve maddî bir kuvvet içinde kımıldanıyordu. Nereye bir yumruk atsam, tuz buz olacak gibi...

İnanmazsınız, yattığım yerden yay gibi havaya fırlamıştım. Sesim bile âdeta kalınlaşmış:

Amca, diye bağırdım, ben sahiden kuvvetliyim.

Ve kapıyı açıp rüzgâr gibi uçtum.

Caddede elimi kaldırdım:

— Taksi dur...

Zınk diye durdu. İçine atladım.

— Çek oğlum Karaköye.

— Başüstüne beyefendi.

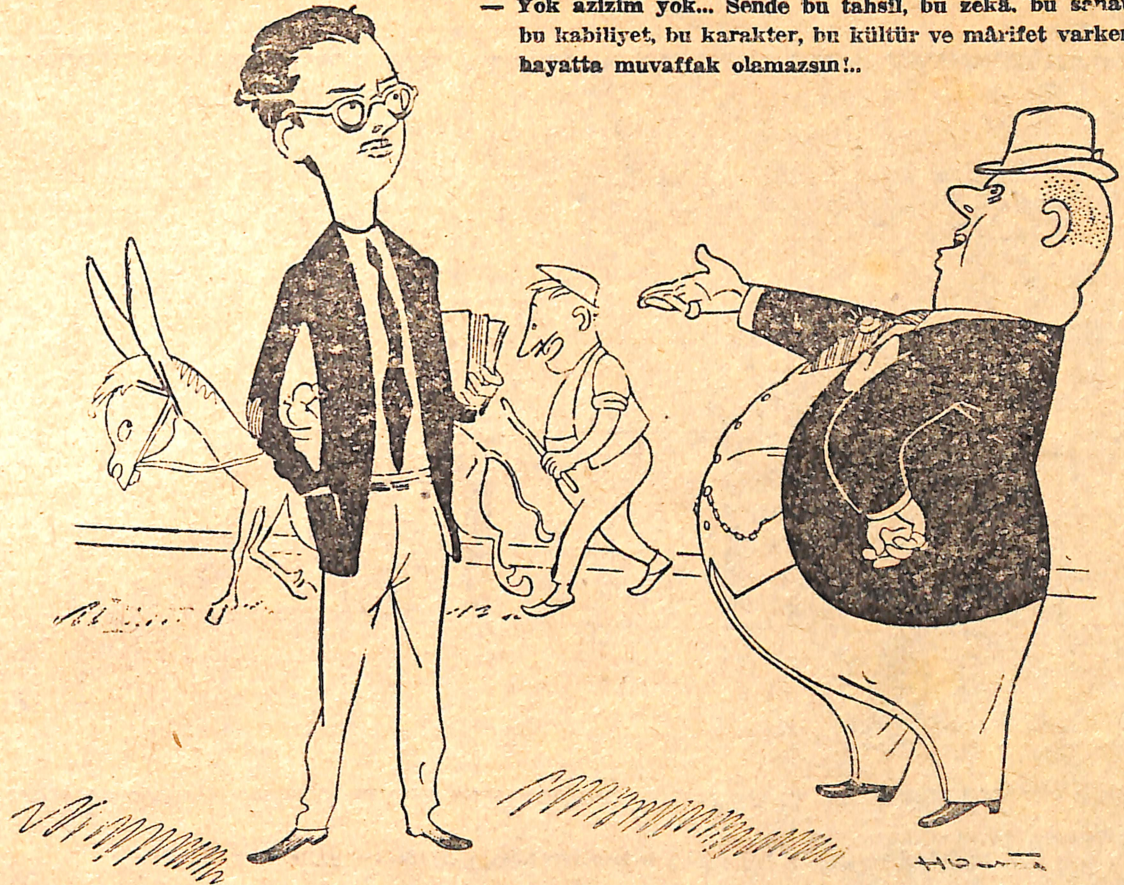
Sesimdeki otoriteden kendim bile çekindim. Caddelerden bir ok gibi geçtik. Yol kavraklarında, hemen yeşil işaret yanıp bize yol veriyordu. Rüzgârımızdan, binalar ve insanlar devrilecek gibi oldular.

Şirketin bulunduğu hanın kapısında mıhlandık. Sıçrayıp daldım handan içeri.

— Asansörcü, çek oğlum üçüncü kat.

— Başüstüne beyefendi.

Aynı hızla asansörden de çıkıp,

— Yok azizim yok... Sende bu tahsil, bu zekâ, bu sanat, bu kabiliyet, bu karakter, bu kültür ve mârifet varken, hayatta muvaffak olamazsın!..

na varmışım. Kapıyı tık tık edip daldım içeri. Ak saçlı, muhterem bir zat, masasına oturmuş, yazı yazıyordu.

— Günaydın beyefendi.

Bana biraz şaşırarak baktı ve ister istemez:

— Günaydın oğlum, diye cevap verdi.

— Efendim sizinle konuşmağa geldim.

— Hayrola delikanlı, ne oluyoruz?

Caddeden akseden tramvay gürültüleri ve vapur düdükleri arasında, yüksek moralimden gelen bir hızla anlattım:

— Efendim ben sizin açtığınız iş imtihanına geldim.

— Evet...

— Fakat bu imtihanlarda haksızlık oluyor beyefendi! Lütfen emir verseniz de kâğıtlara hakkiyle baksalar...

Durakladı, zihninden bana karşı sert düşünceler geçtiğini hissettim. Sonra yumuşadı, hoş gördü, gülümsedi:

— Bizim müessese son derece dürüsttür çocuğum dedi, hem ben haksızlıklara ka'tiyyen müsaade etmem.

Biraz düşünerek zile bastı. Gelen odacıya:

— İmtihan dosyasını getirsinler bana, dedi.

O bir dakikada, yer, tavan, duvarlar, avizeler, koltuklar ve ben, tam bir sessizlik içinde bekledik. Yaşasın be!., Hayatta her şeyin başı moraldir moral!. Ve aynı zamanda, içimden, kelimesiz bir ses, hayır kuvvetli olmak, başkalarını ezmek istemiyorum diyordu...

Dosya geldi. Boynumu uzatıp vaziyeti seyretmiye başladım.

Müdür bey, kâğıtları kısaca fakat dikkatle gözden geçirdi. Getiren memura sordu:

— Bu kâğıtlardan hangisi birinciliği aldı?

— Şu kâğıt efendim, neticeyi yarın ilân edeceğiz.

Fakat müdür:

— Bu kâğıt mı birinci, diye bağırdı, ondan daha üstünleri var!.. Dikkat ediniz rica ederim!.

Birinci kâğıdı cart diye ortasından yırtıverdi. Sonra bana dönüp yumuşak bir sesle sordu:

— Hangisiydi senin kâğıdın oğlum?

Üzüldüm mü, yoksa sevindim mi?.. Bilemem!

Gülümsiyerek cevap verdim:

— Benimkisi, o birinciliği kazanan, yırttığınız kâğıttı efendim!..

ŞORT:

Kısa donun alafranga ismi. Fakirler, pantalon altına giyerler. Ama, zengin iseniz onunla plâjlarda, bahçelerde, hattâ salonlarda gezmekte serbestsiniz!

TAVUK:

Kümes hayvanı. Dişi kuş. Körpesine piliç, yavrusuna civciv derler. Ahlâkı zayıftır: Horozlarla metres hayatı sürer.

Tavuğun yumurtasiyle kendisi, ilmin içinden çıkamadığı bir muammadır. Aradan nice yüzyıllar geçtiği halde:

— Tavuk mu yumurtadan çıktı, yumurta mı tavuktan?

Sorusunun cevabı bir türlü bulunamamıştır.

Tavuğun cinsi çoktur: Tepeli tavuk, Sultanî tavuk, Yaban tavuğu...

Fakat en meşhuru «Peygamber tavuğu» dur ki, insanın dişisine derler.

Tavuğun, yalnız dolması, böreği, kızartması değil, tatlısı da olur: Eski bolluk günlerinde sütle, şekerle yapılan bu tatlıya «Tavukgöğsü» derlerdi!

Bir yumurta için bin çığlık koparan tavuğu şair şu meşhur mısrala ayıplar:

Yek beyza ve sad hezâr dâvâ!..

Erken yatıp uyuyanlarlar için:

— Tavuk gibi akşamdan tünüyor, derler.

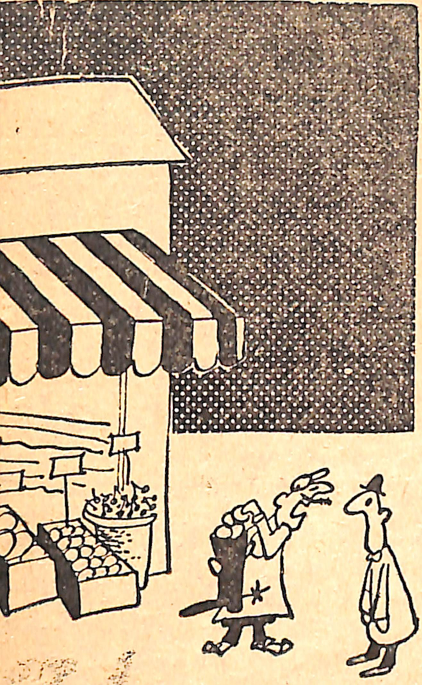
Atalarımız, ufak tefek kadınlar için de:

«Bodur tavuk, her dem piliç!» buyurmuşlar...

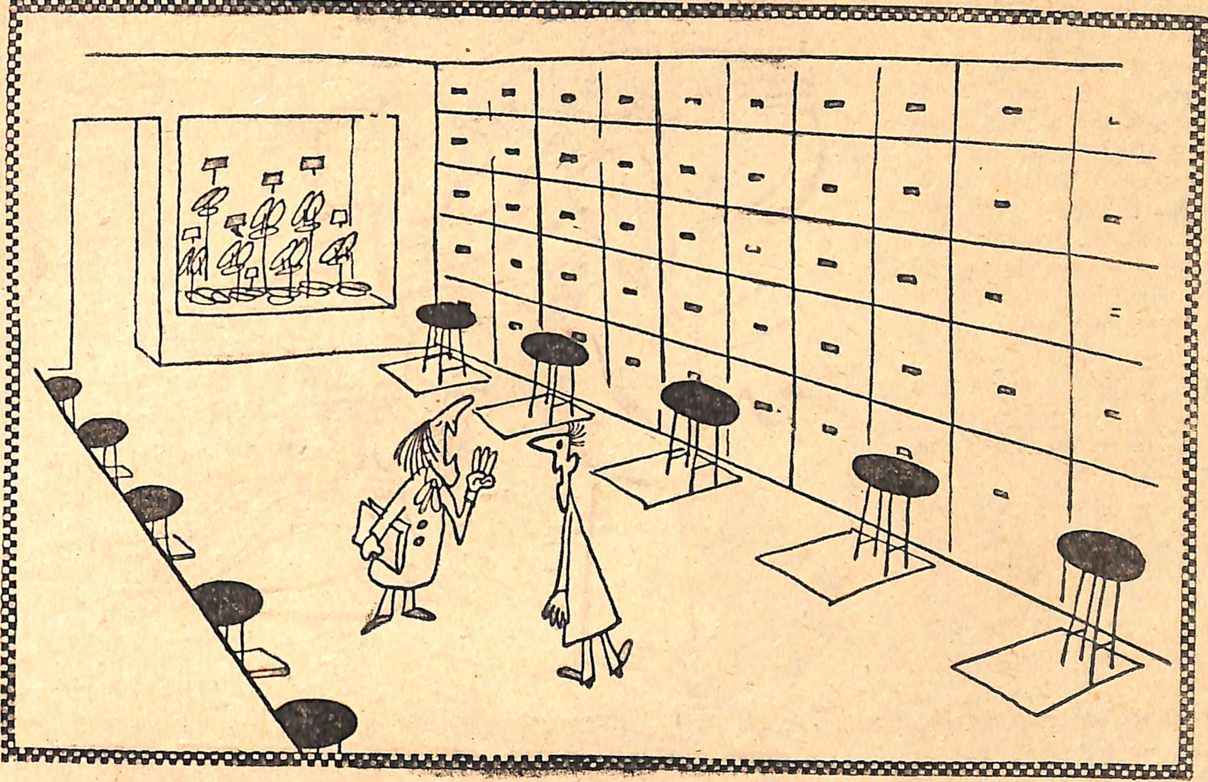
Eskiden, modası geçmiş şairlere «Tavukpazarı şairi» derlerdi...

Kendisinden üstünü ile yarışa kalkanlar için söylenmiş güzel bir ata sözümüz vardır:

«Tavuk kaza bakmış da kıçını yırtmış!»

kullanıyoruz bayım!..

Şair — Bana üç çift ayakkabı verin, bir şiir kitabı çıkaracağım!..

...ırası!

...arası bozulmuştu. Delikanlı ...adı:

...edeceğim, yalnız saçlarından ...edersen ilk aşkımın bir hatı-

...e et..

...m?

Ceza

...ehmet ağa, kasaba yolunda Ö... ağa ile karşılaştı:

— Ne o, yaya yürüyorsun, mer...i sattın mı yoksa?

...mer ağa, öfke ile cevap verdi:

— Hayır, satmadım. Dün akşam ...yem verirken koynumdan yüz ...bir kayme düştü. Onu yedi, ...de onu çıkarıncıya kadar ahı...bağladım!..

...n!

...re olduğunu tevehhüm edi-

...k kendimi fare zannetmiyo-

...burcu edeceğim.

...nız bir iki gün daha bura-

...er gönderdim. Müsbet cevap ...ezsiniz o ne yırtıcı hayvan-...nlatamaz!..

Ne âlemde?

İki sevgili, mektap gezintisi yapıyorlardı. Bir aralık delikanlı, kıza sordu:

— Benden evvel birisini sevdin mi?

Genç kız, ciddileşti:

— Müsaade edersen, bu bana ait bir iş!..

Birkaç gün sonra yine buluşmuşlardı. Delikanlı, elini sevgilisinin omuzuna koyarak:

— Eee, arkadaşım, dedi, anlat bakalım, işlerin ne âlemde?..

*

Ayıp ettin!

Dumanı üstünde bir kovboy fıkrası:

Kasabanın biricik meyhanesi önünde iki atlı kovboy konuşuyordu:

— Bil biliyorsun, doğru bir şey yapmadık, tanımadığımız adamlara ateş ettik...

— Evet, çok ayıp ettik, heriflerle merhabamız bile yok. Ne yapalım şimdi Tom?..

— Tabancalarımızı dolduralım, eve gidip tanıdıklarımıza ateş edelim!..

*

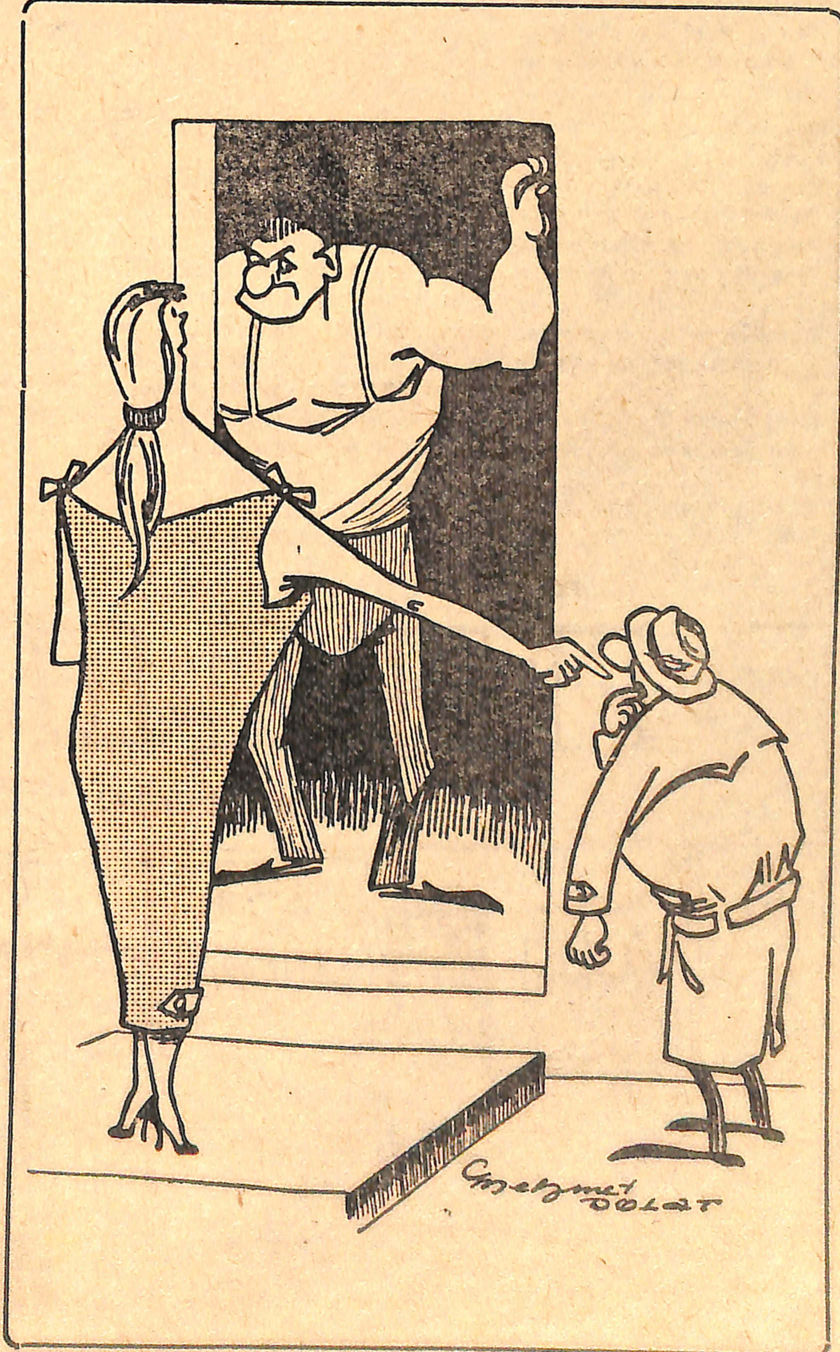
Adamına göre!

Otomobil kullanma ehliyeti alma imtihanında namzede şöyle bir soru sordular:

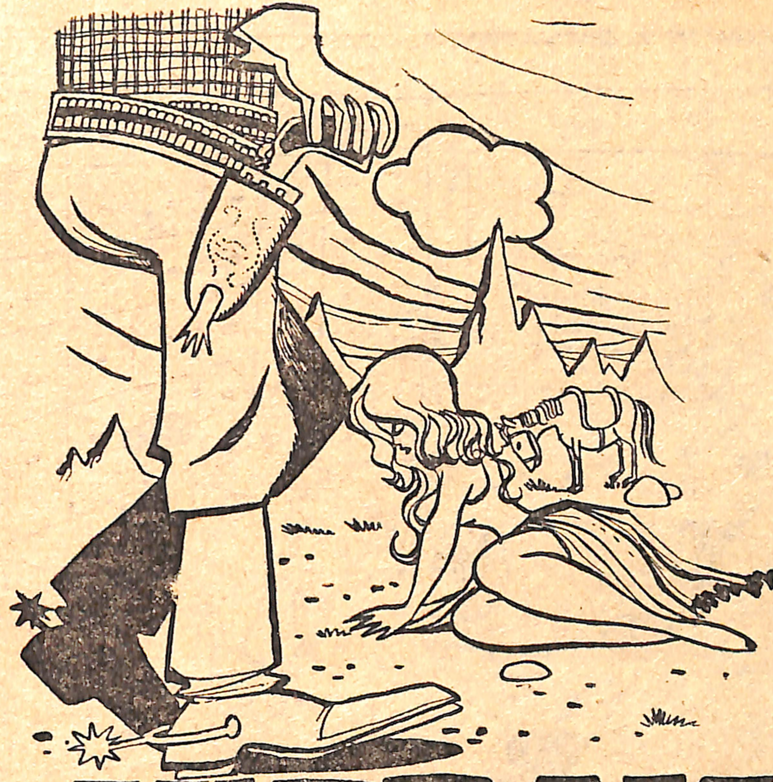
— Önünüzdeki arabanın şoförü kolunu pencereden dışarı çıkarıp bir aşağı, bir yukarı sallasa ne yaparsınız?..

Namzet bunu diğer bir sualle cevaplandırdı:

— Şoför kadın mı, erkek mi?..

— Kocacığım, peşime takıldı, muhakkak sizinle tanışacağım, diyor!..

KISRAK

★ HİKÂYE ★

BÖLGENİN en büyük çiftliği onundu. Bu; çok geniş, verimli ve güzel bir arazi idi. Fakat Haydar Bey de, bu toprağa tam hakkını verirdi doğrusu. Bütün işleri tam zamanında yapılır, en iyi mahsulü o elde ederdi. Bu çiftlikte canını dişine takarak çalışmış, bu sayede zengin olmuştu. Namuslu, dürüst, iyi kalpli bir adamdı. Üstelik, yakışıklıydı da. Civardan hangi kızı istese alabilirdi. Fakat o, buralardan evlenmedi.

Bir gün çiftliğin yeni ve pırıl pırıl arabasına bindi, çekip gitti.

Bir hafta sonra döndüğü zaman, karısı da yanındaydı.

Haydar Bey, şehre gitmiş, evlenip dönmüştü. Karısı çok, ama çok güzel bir kadındı, fakat çiftlikte onu nedense kimse sevemedi.

— Bu kadının gözü göz değil, yazık oldu Haydar Beye... deyip duruyorlardı.

Oysa ki, Haydar Bey, genç ve güzel karısına deli gibi âşıktı. Onsuz adım atmıyor, en sevdiği çiftlik işlerini bile karısı için ihmal ediyordu.

Eskiden çiftlikten ayrılmazken, şimdi sık sık şehre iniyorlar, her seferinde kucak kucak öteberi alıp dönüyorlardı...

Evlendiklerinin senesinde bir de oğulları oldu. Artık Haydar Bey, yere göğe sığmıyordu. Lâkin Allah ona bu kadarlık saadeti kâfi görmüş olacak ki, bir sabah uyandığı zaman, sevgili karısını yanında bulamadı.

Henüz dokuz aylık olan oğlu, beşiğinde masum masum bakınıyordu.

Her taraf arandı. Fakat kadından eser yoktu. Ertesi gün mesele anlaşıldı:

Kadın; genç bir yanaşma ile işi pişirip kaçmış, bütün mücevherlerini toplayıp götürdüğü halde, evlâdını gözü görmemişti.

Bu darbe, Haydar Beye çok ağır geldi. Günlerce yemeden, içmeden kesildi; önceleri çocuğunu dahi görmek istemedi. İzzeti nefsi fena halde yaralanmıştı. Herkesten uzaklaştı. Fakat malûm, zamanla geçmeyen bir şey yoktur... Onun da yavaş yavaş yarasının ateşi küllendi ve yerine bütün kadınlara karşı sonsuz bir kin ve nefret hissi kaim oldu.

Artık bütün sevgisi ve meşgalesi, oğlu idi. Kendi kendine ahdetti. Oğlu Yekta'yı burada çiftlikte yetiştirecek, bir tek kadın dahi görmesine müsaade etmiyecekti. Bu da, bu çiftlikte pekâlâ mümkündü. Zira bir memleket gibi geniş ve her yere çok uzak olan bu arazide parasiyle oğlu için dilediğini yapabilirdi.

Düşündüğü gibi de yaptı; çocuğa hocalar tuttu, hususî tahsil yaptırdı, hoşlandığı her şeyi çiftliğe taşıdı.

Böylece Yektâ büyüdü, aslan gibi bir delikanlı oldu. Çiftlikten hiç ayrılmamıştı. En büyük zevki, ata binmekti. Öyle iyi bir biniciydi ki, ardından rüzgâr yetişemezdi. Hele beyaz bir kısrağı vardı ki... Şahane bir hayvandı; gelin gibi süt beyazı renginden dolayı, Yekta ona «Beyaz Gül» adını takmıştı.

Ne yazık ki, bir gün bir hendeği atlarken, «Beyaz Gül» tökezledi ve sağ ön ayağı kırılıverdi.

Yekta, babası tabancasını çekip atı vururken, ağlamaklı olmuştu.

Günler böylece saadet içinde geçiyor, baba oğul çiftlikte omuz omuza çalışıyor, arkadaş gibi geçiniyor, sâkin bir ömür sürüyorlardı. Kadınsız bir ömür!..

Fakat, günlerden bir gün, Yekta yirmi yaşına bastı ve vatanî ödevini yapmak zamanı gelip çattı.

İlk yoklamasının yapılması için kasabaya inmesi gerekiyordu.

Haydar Bey, günlerce düşündü, taşındı; kasabada ya bir kadına rastlarsa?.. Fakat bu işin başka yolu da yoktu ki!.. En sonunda oğlunu kasabaya eliyle götürmeğe karar verdi. Kapalı arabayı hazırlattı. Baba, oğul bindiler ve kasabaya vardılar...

Haydar Beyin talihi yaver gidiyordu: Askerlik Şubesine gelene kadar kimseye rastlamadılar; içeride işlerini bitirdiler ve kimseyi görmeden süratle kasabadan uzaklaştılar.

Şimdi yemyeşil çayırlar ve ağaçlar arasında uzanan güzel bir yolda gidiyorlardı. Haydar Bey, keyfinden şarkılar söylüyor, kırbacını şaklatıyor, oğluna takılıyordu.

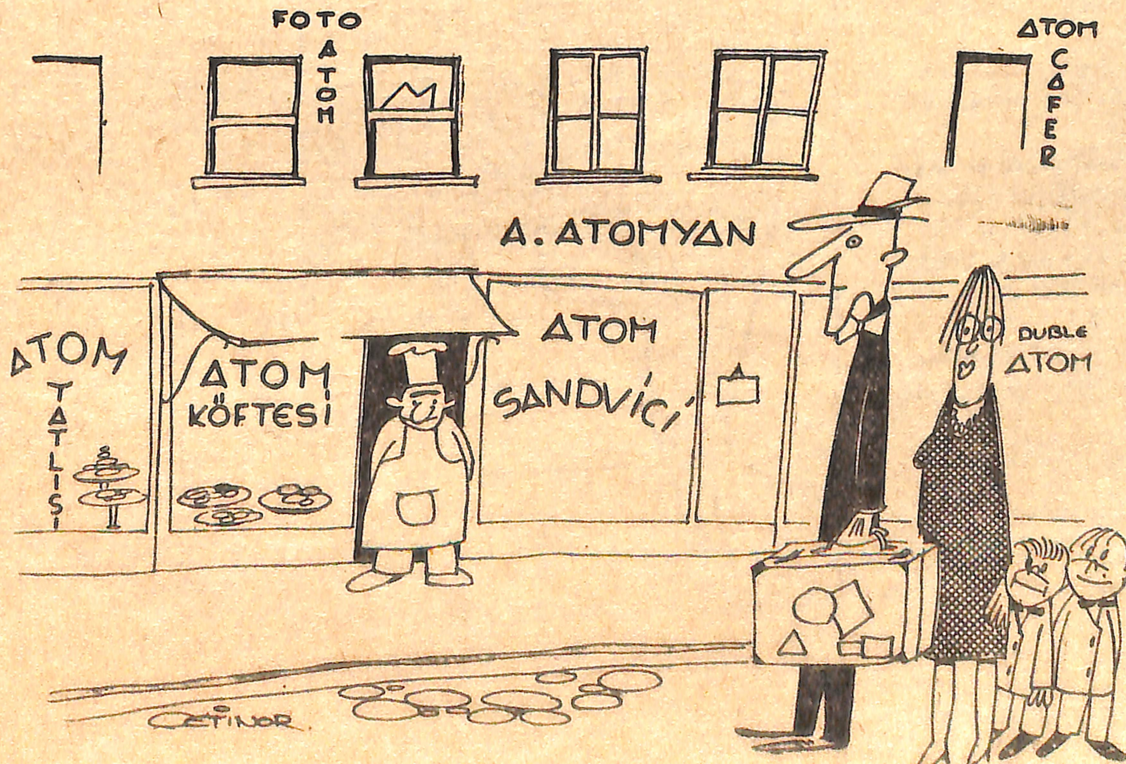
Fakat o ne! Birdenbire karşıdan bir sürü küçük çocuk belirdi, başlarında genç, güzel bir kız vardı ve kendilerine doğru geliyorlardı.

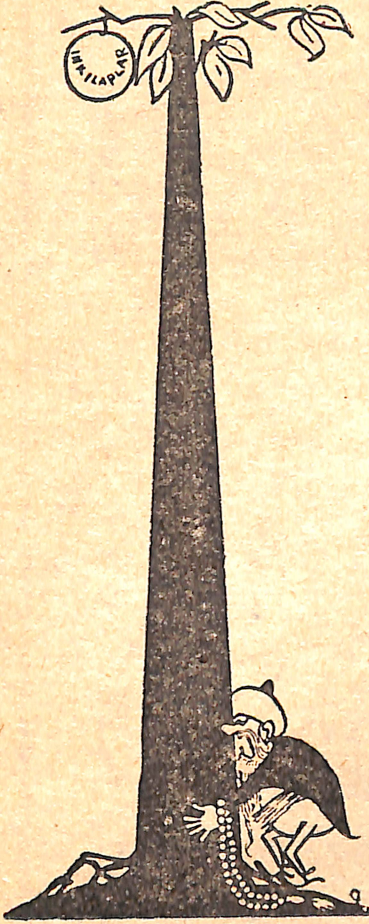
Haydar Bey dizginleri çekti, türküsü dudaklarında dondu, kaldı. Her şey mahvolmuştu! Bu kız kasabaya yeni tâyin edilen ilkokul öğretmeniydi. Haydar Bey yan gözle oğluna baktı. Çocuk, bu acayip ve güzel varlığa hayretle bakıyor, burun delikleri açılıp kapanıyordu. Haydar Bey gayri ihtiyarî onun yeni ve güzel bir at görünce de ayni şekilde baktığını hatırladı... Yanılmamıştı, oğlan babasına:

— Babacığım, dedi, bu nedir böyle? Tıpkı benim beyaz kısrağıma benziyor... Ne güzel!..

Haydar Bey, ağzından bir şeyler geveledi. Genç kız eliyle onları selâmlıyordu. Onlar da selâmına mukabele edip arabayı sürdüler.

Çiftliğe döndükleri zaman Yekta başka şey konuşmaz olmuştu. Mütemadiyen babasına sualler soruyor, bu acayipliğin mahiyetini öğrenmek istiyordu. Haydar Bey, düşündü, nasılsa bir gün öğrenecekti. Tabiata karşı gelinmezdi ya... Oturdu, oğluna kadın denen bir mahlûk da bulunduğunu ve her şeyi anlattı. Fakat «kadın» hakkında pek de iyi şeyler söylemedi. Ondan sakınmasını, yoksa

Kıl keçisi!..

ğini ilâve etti. Fakat oğlan bu lâflara pek kulak asmadı. İşin nazariyat tarafı ona vız geliyordu...

O, gördüğü varlığa mutlaka sahip olmak istiyordu. Eee, Haydar Bey de biricik oğlunun isteğini kıramazdı ya!. Kalktı kasabaya gitti; öğretmen kızı buldu, oğlunun onu görür görmez âşık olduğunu, kendisiyle evlenmek istediğini söyledi. Fakir bir kız olan öğretmen ise, bu teklifi memnuniyetle kabul etti. Zira oğlan hem çok zengindi, hem o da onu fena bulmamıştı...

Böylece çiftlikte şahane bir düğün yapıldı...

Haydar Bey, şimdiye kadar yanlış bir yol tuttuğunu, her kadının kendi karısı gibi olmıyacağını düşünüyor, fakat buna rağmen, fazla da sevinmiyordu.

Düğünden sonra oğlunu bir kenara çekti ve:

— Oğlum, dedi. Ben bir hafta için kasabaya gidiyorum, bazı işlerim var. Hem siz, yeni evliler bu müddet zarfında birbirinize daha iyi alışırsınız!..

★

Bir hafta sonra Haydar Bey, çiftliğine döndüğü zaman, her şeyi eskisi gibi buldu. İnekler, öküzler otluyor, çift sürülüyor, tavuklar, horozlar ön bahçede dolaşıyor, çiftliğin sâkin hayatı devam ediyordu. Kendi kendine güldü:

— Ben de amma adamım. Burada bir fırtına kopmuş olması lâzım sanıyordum...

Oğlu ve gelini görünürlerde yoktu, yine kendi kendine gülüp başını salladı. Tabiî öyle olacaktı.. Yıllardır içini katılaştıran kinin yavaş yavaş eridiğini, kalbinin sevgi ve şefkatle dolduğunu hissediyor; «Dede, dede» diye bağıracak bir sürü çocuk sesini daha şimdiden duyar gibi oluyordu. Yavaş yavaş çiftliğin güneyindeki gölün kıyısına doğru yürüdü. Bu romantik düşünceler için en uygun yer orasıydı.

Birden durdu. Yekta kıyıya oturmuş, balık tutuyordu; yalnızdı.

Haydar Bey seslendi:

— Yekta, oğlum! Bak ben geldim.

Oğlan yerinden fırladı, babasına sarıldı. Sonra oltasını alıp eski yerine otururken izah etti:

— Ben de öğlen için biraz balık tutayım. dedimdi...

— Çok iyi!.. Karın nerede, ortalarda göremiyorum?

Beriki oltasını fiyakalı bir şekilde savurup cevap verdi:

— Ha... O mu? Yok!

— Nasıl yok?.. Ne oldu, gitti mi yoksa?

— Hayır babacığım gitmedi! Yalnız; düğünün ertesi günü idi. Göle inmiş, su almak için... Hani bir kaygan taş vardır ya şu kenarda...

— Eee...

— Ona basıp düşmüş ve bacağı kırılmış. Hayret değil mi, babacığım, aynen «Beyaz Gül» gibi onun da sağ bacağı... Ben geldiğim zaman yerde yatıyor, acıdan kıvranıyordu. Fakat bereket ben onun ıstırabını dindirmeyi biliyordum artık...

— Sonraaa?

— Evet babacığım, yapılması icabedeni yaptım, merak etmeyin. Eve gidip tüfeğinizi aldım ve onu vurdum...

Semiramis Aydınlık

— Limonlara el konulduğundan haberin yok galiba bayân!..

Özenti!

Vatansız bir adamdı. Mülteci olarak İngiltereye geldi ve Londraya yerleşti. Büyük bir emeli vardı: Para biriktirip tam bir İngiliz gibi giyinebilmek... Ayıp değil ya, çok özeniyordu İngilizlerin kıyafetlerine...

Çalıştı, çabaladı; nihayet, sadece elbise değil, bütün diğer teferruatı da satın alabilecek kadar parası olmuştu. Kalıp gibi elbise, Oksfort stili gömlek, kravat hattâ baston... Doğrusu mükemmeldi! Bu kıyafetiyle tam bir İngilizdi artık.

Boy aynasında kendini hayranlıkla seyretti ve birden ağlamağa başladı. Terzisi, telâş içinde sordu:

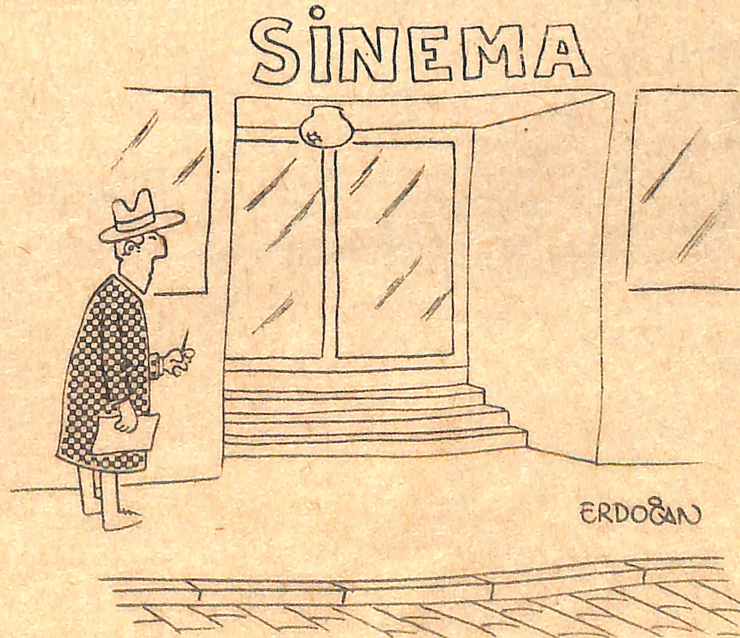
— Ne oldu efendim? Elbisede bir kusur mu var? Beğenmediniz mi yoksa?..

Beriki, hıçkırıklar arasında:

— Hayır, dedi, hayır... Elbise istediğimden âlâ olmuş. Fakat biz İngilizler, Hindistanı kaybetmemeliydik... Ona ağlıyorum!..

(İngiliz)

Okul çağındaki çocuklar tesbit edilecek.. (Gazeteler)

Tesbit!.

※

Viski düşmanı uşak!

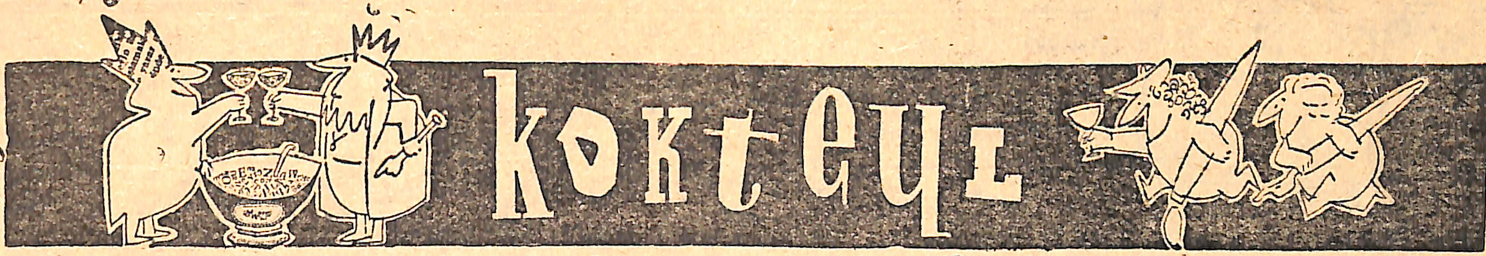
Yaşlı lord, viskisinin o günlerde çok çabuk bitmeğe başladığını farkederek, şişenin üzerine kalemle işaret koymağa başladı. Zira viskisini oda hizmetçisinin içtiğinden şüphe ediyordu.

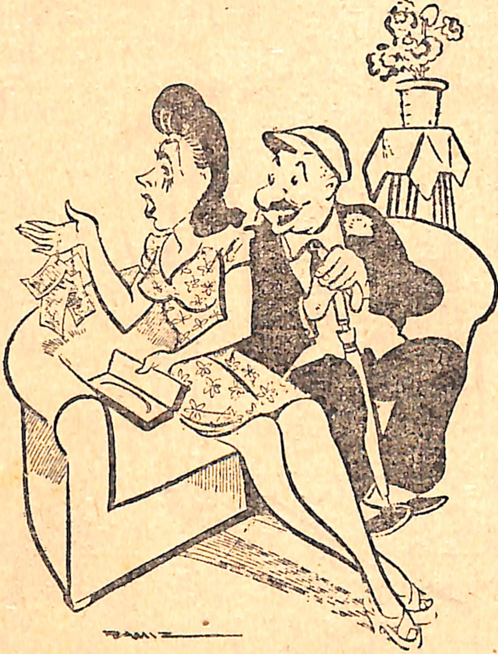
Bir akşam, geç vakit eve döndüğü zaman, şişenin yanında şöyle bir not buldu:

«Sayın lord,

Lütfen şişeye çizgi çizmeyiniz... Zira bu kadar güzel bir viskiye su karıştırmak istemiyorum.»

(İngiliz)

— Gozelim, altın düşücek dediler, ben de onun yerine boynuna takasın diye kâğıt beşibirlikler getirdim, nasıl eyi yaptım mı?!..

Elleri böğründe!

Günün birinde Hoca merhum hastalanır, döklüm döşek yatar. Bütün Akşehir kapısını yol etmesine yol eder ya, ille kadın kısmı bir saniye bile başını boş bırakmaz.

Bir gün gene toplanıp her biri bir dereden su getirirken, sözünü bilmezin biri de, lâf olsun diye:

«Hoca efendi, Allah gecinden versin ya, bir gün, bir emr-i hak vâki olursa, ne diye ah, vah edelim arkandan?» deyince, Hoca:

«Ne diyeceksiniz; rahmetli, kadın cemaatinden hoşlanırdı ama, elleri böğründe, muradı koynunda gitti, dersiniz» cevabını yapıştırmış.

Eflâtun Cem Güney

Hadiseler Arasında
FELEK

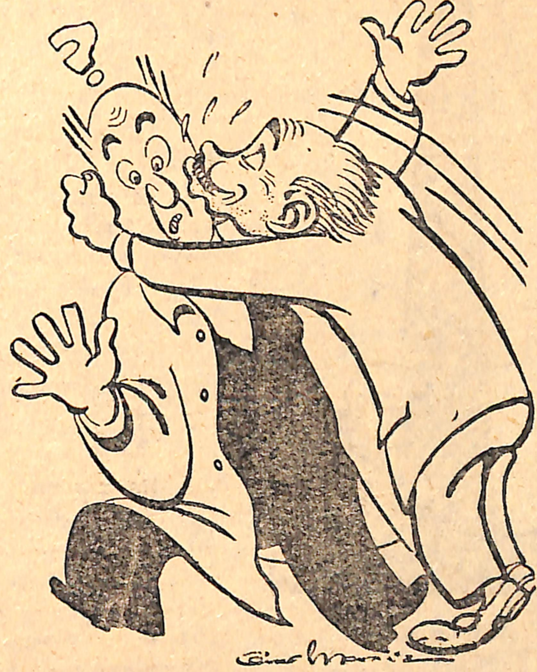
Radyodan lâflar!

Radyomuzun yeni radyo türkçesiyle cazip konuşmaları devam ediyor. Ondan dolayı bu idare ve bu idareyi bu hayırlı faaliyetinde başıboş bırakanlara minnettarız.

Bu arada, radyo haber bültenleri, meselâ bir köyün içme suyu projesinin incelenmesinin gelecek sene ele alacağını bildirmek gibi fevkalâde aktüel ve enteresan haberlerle zenginleştirdiğinden dolayı da bu haberleri verenlere müteşekkiriz.

Unutmamak lâzımdır ki, bir radyoda haberlerin dinlenme ölçüsü, dinleyici kütlesinin hissettikleri humain interest denilen insanî ilgi hacmidir. Bir müddettir insanı alâkalandıran haberleri meraktan çatlatacak kadar bulmakta muvaffak olan radyomuza hayranlığımızı sunarız.

Fil ve kahve

Bir ay et yememeği tavsiye eden doktora, hastasının teşekkürlerini sunduğunun resmidir!..

Kahvenin tadını unutanlar, adını unutamıyor lar. Ben kahve tiryakisi olmadığım için, söz sahibi sayılmasam da, tiryakilerin yazarı olduğum için kulağım hep kirişte!

Bir İsviçre gazetesine göre kahve, fil olan yer de yetişirmiş. Yani kahve ile filin yaşadıkları iklim ve toprak aynı imiş...

Hatırlarım ki; bir aralık bizde de kahve yetiştirmeğe teşebbüs edildiydi. Bu teşebbüse girişmiş olan sayın ziraatçilerimize bu son fennî malûmatı nâçizane arzederim. Eğer kahve yetiştirmek niyetinde iseler, önce fil yetiştirmeğe başlasınlar... Kızımız Mohini Ankara'ra hâlâ bâkiredir.

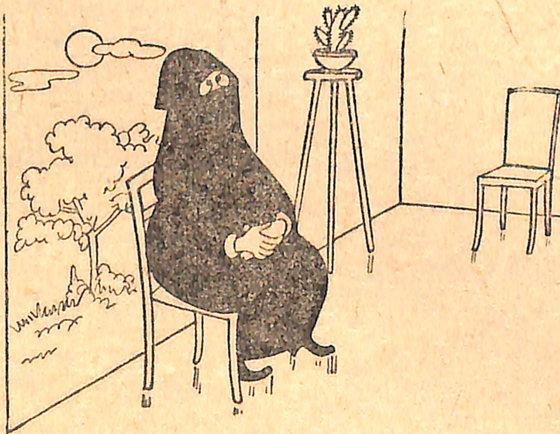
B. FELEK
(Cumhuriyet)

Kadın yaşı!

Haşim'e sormuşlar:

— Üstad, bu kadınlar kendi yaşlarından indirdikleri yılları ne yaparlar?..

— Başka kadınların yaşlarına ilâve ederler.

— Parmağımın ucuna bakıp gülümseyiniz...
— Gülümsüyorum ya işte!..

Teşekkür!

— Doktorcuğum, verdiğiniz o harika ilâç için size teşekküre geldim...

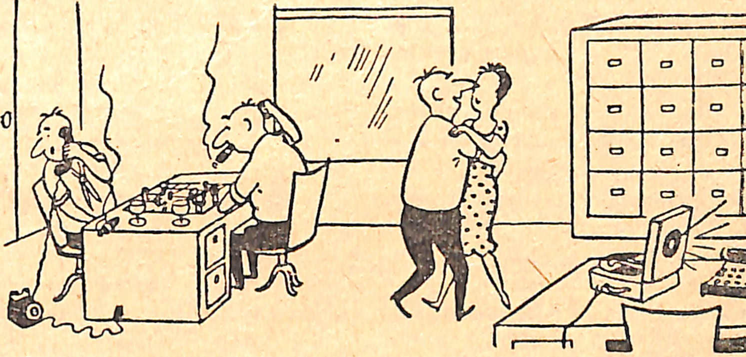
— Faydasını gördünüz demek?

— Fayda ne kelime... Harika bir ilâçmış diyorum size!..

— Oh, oh! Çok memnun oldum. Pekiy, bu iyi neticeyi elde etmek için ilâçtan kaç şişe aldınız?

— Ben almadım ki doktor.. Amcam bir şişesini içti, öldü.. Ben ise onun yegâne vârisiyim!..

(Arjantin)

— İşler yolunda beyefendi, onbeş gün daha dinlenebilirsiniz!..

(İtalyan)

Enteresan vaka!

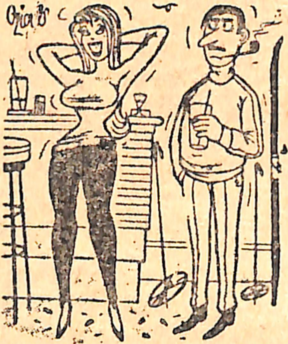
Genç kız kahraman paraşütçüye sordu:

— Çok heyecanlı bir mesleğiniz var! Başınızdan ne enteresan vak'alar geçmiştir kim bilir?

Paraşütçü gülümsedi:

— Evet küçük hanım.. Bir keresinde atladım ve normal bir inişle yere bastım. Fakat başımı çevirdiğim zaman otların üzerinde şöyle bir levha gördüm: «Otlara basmak yasaktır»...

(Alman)

— Nasıl buldun yeni romanımı?

— Fevkalâde tesirli... Daha bir sahife okumadan uyuyorum!..

(Yunan)

Martini!

Şimalli bir müşteri, Güneyli bir meyhanecinin hazırladığı martiniyi tattıktan sonra:

— Haydi canım, diye bağırdı. Bir de bu pis şeyi martini yaptım diye bana içiriyorsun. Martini böyle mi olur?..

Bunu hakaret sayan Güneyli meyhaneci, öfkesinden kızararak:

— Bana bak, dedi. Bana sen mi öğreteceksin? Burada dokuz senedir martini yaparım ve benim üstüme kimse yoktur. Hem de bunca zamandır iki şişe vermutla idare ettim!..

(Amerikan)

Tıraş mı, yemek mi?

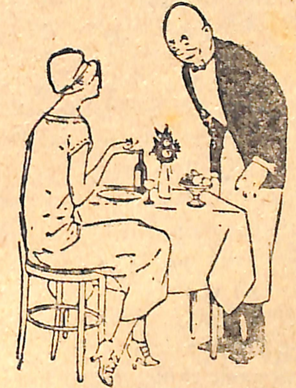
Çok meraklı ve titiz bir adamdı, yemek yerken yakasına bir şey düşmesin diye daima peçeteyi boynuna bağlar ve yemeğin sonuna kadar çıkarmazdı. Bir gün lüks bir lokantada, kendini evde sanıp, gene peçeteyi boynuna bağladı ve yanına yaklaşıp acayip acayip bakan garsona seslendi:

— Listeyi getir...

Garson gülümseyerek eğildi ve:

— Demek yemek yiyeceksiniz, dedi. Halbuki ben, tıraş olacaksınız sanmıştım.

(İngiliz)

— Çorbaya saçınız düşmüş...

— İltifat ediyorsunuz bayan!..

(Amerikan)

Yoldaşlık!

Budapeşte'deki bütün fabrikaların idaresi Rusların elindedir, malûm! Bir gün, bunlardan birinde çalışan bir işçi, fabrikanın bir Rus kadını olan direktörüne başvurarak:

— Madam direktör, dedi, bugün operaya gideceğim... Bir saat önce çıkmama izin verir misiniz?

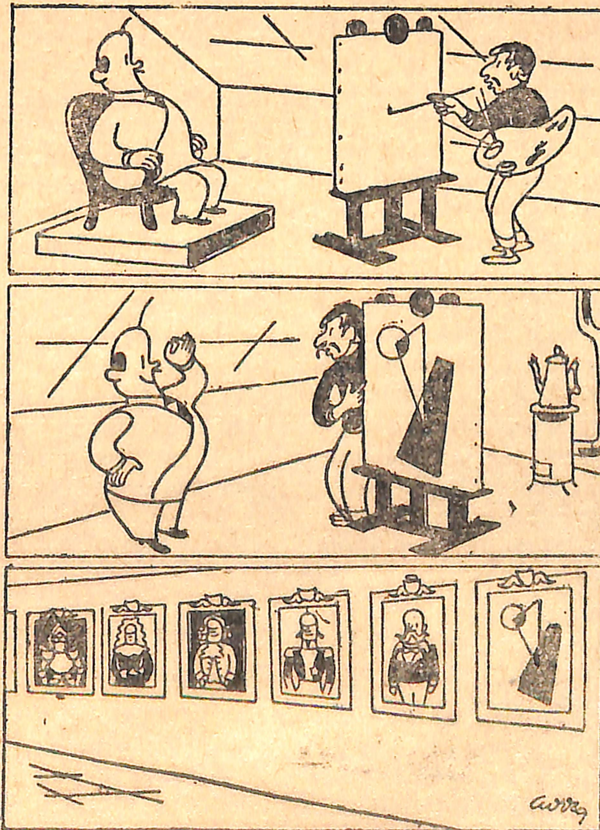
Madam direktör:

— Tabii, diye cevap verdi; gidin, çok güzel bir şeydir operaya gitmek. Fakat burada hepimiz eşitiz, onun için öyle, madam direktör filân istemez, yoldaş deyin kâfi... Hem hangi operaya gidiyorsunuz bakayım?..

İşçi cevap verdi:

— Yoldaş Butterfly operasına efendim!..

(Macar)

Sayın vekilin portresi aile galerisinde!..

(Fransız)

Bolluk içinde yokluk!

Eskidenberi çok iyi arkadaştılar. Yıllar sonra bir araya gelmişler, birbirlerine başlarından geçen heyecanlı vak'aları anlatıyorlardı. Bunlardan biri Afrika'da kaplan avlamıştı, bunu hikâye ederek:

— Doğrusu her şey çok boldu, diyordu. En güzel meyvalar, viski, gayet nefis yiyecekler ve aklına ne gelirse vardı. Afrika'da olduğumuza bin şahit isterdi. Öylesine konfor içinde idik... Fakat susuzluğa dayanmak çok zordu doğrusu.

— Peki ama, bu kadar bollukta ve konforda su yok muydu?

— Vardı! Vardı ama, temiz olup olmadığı şüpheli idi...

(İngiliz)

Tavsiye!

İki arkadaş arasında:

— Seyahate çıkacağım günden bir gün evvel daima hastalanırım...

— Sen de seyahatlerini bir gün önceye al öyleyse...

(Alman)

Papeloğlu

ERCÜMEND EKREM TALU

— 15 —

— Ben gideyim, beğim. Eksik, artık helâl it.

— Sen bilirsin. El-mukadder lâ-yügayyer... derler. Ne yapalım? Sen de mukadderatını köyünde aramağa azmetmişsin. Hüda-i müteal yolunu açık etsin.

— Âmin beğim. Cemi cümlenin inşallah.

Eğildi, bunca vakittir kendisine velinimetlik eden adamcağızın eteğini öptü ve çıktı. Mektupçu aptallaşmıştı. Kendisine iyi kötü emeği geçen şu çocuğun eline, çıkarıp da, bir atiyecik sıkıştırmak lâzım geliyordu. Fakat ne vermiş olsa, alay etmiş gibi olacaktı. Gayri ihtiyarî, yeleğinin cebine doğru giden elini geriye çekti, yutkundu ve önündeki evrakın havalesi emr-i mühimmine yeniden koyuldu.

Satılmış, kalemlere uğramıya lüzum bile görmemişti. Koğuştaki arkadaşlarına da, ancak gece, yatacakları esnada bildirdi:

— Ben, yarın zabahınan, melmekete gidiyim.

— Deyindi bah. Doğru mu diyon, ülen?

— Yalan mı diyeceğim? Ahan, yol teskirem, yüküm, neyim, hepi si de hazır.

Boynundan geçme, yepyeni, sarı meşin cüzdanını, yatağının yanında duran aynalı, yeşil, sandığı gösteriyordu.

Hepsi de: «Vah, vah.» diyor, önceden haber vermediğine esef ediyor, lâkin hiç biri de cesaret edip, o kadar parayı nasıl götüreceğini soramıyordu.

O, bunun kolayını bulmuştu. Bankadaki veznedara, çoluğuna çocuğuna ve nikâhına yemin ettirerek, sağlamlığına kail olduktan sonra, yirmi beş tane binlik, üst tarafını da yüzlük ve beşlik banknot olarak almış, bunu, gündüz, koğuş tenha iken, yorganının yüzü ile mitili arasına gizlice dikmişti...

★

İdare-i Mahsusanın «Lûtf-i Yezdan» vapuru, Karadeniz iskelelerine hareket etmek üzereydi.

Kömürünü almış, direğine mavi, yol bayrağını çekmiş, yükünü yüklemişti. Daracık güvertesinde, bir sürü katır, eşek, bir yığın küfe, sandık, her sınıf ve tabakadan insanlarla beraber üstüste istif olmuşlardı.

Dümencilikten kaptanlığa yetişmiş Lâz süvari, yüzde yetmişi kuru küfürden ibaret kumandalar yağdırıyordu. Vapurun etrafında dört dönen kayıkçılar, birbirleriyle ağız kavgası ediyorlar, polis sandalları, gidecek yolcuları uzaktan gözlüyorlardı.

Satılmış, kendisini uğurlamağa gelen Kara Mehmetle birlikte, bir bir sandalın içinde geldi, asma merdivenden vapura tırmandı. Yorganını sımsıkı koltuğunda tutuyordu.

Öpüştüler, koklaştılar, Lûtf-i Yezdan, nefes darlığı çeken ihtiyarlar gibi hışlaya hışlaya istim koyuverdi, kalktı...

Üç gün ve dört gecelik bir yoldan sonra, Satılmış, kendi köyünün iskelesine varmış bulunuyordu.

Hemşerilerden buraya gelen olursa, kasabayı köyden ayıran beş saatlik yolu yaya giderlerdi.

Fakat, yorganın hatırı için, paraya kıydı ve oyulmuş dolmalık sakız kabaklarını andıran yaylılardan bir tane kiraladı. Zaten, köyüne biraz da caka ile dönmek arzu ediyordu.

İstanbulda satın alarak, buraya kadar paketini açmadan sakladığı ikinci nevi kalıp sigarasından bir tane yaktı. Arabanın içinde türkü çağıra çağıra köyün yolunu tuttu.

Köye varır varmaz, ilk rastladığı şahıs, Osman Çavuş adında bir ihtiyar oldu. Satılmış, yaylının içinde kurulmuş görünce:

— Ülen! Irahta arabayı görünce, ğaymaham devire geliyi sandımdı. Sen miydin, Satı?.. dedi.

— He! Benim. Nicesin baham Çavuş?

— Heç. Nice olah? Hasta değilih, sağlıh, o gadar işte.

— Allah iyilik virsin. Hoşça gal immi?

Daha ileride, akrabasından, Rukiye isminde küçük bir kızcağızla karşılaştı. Kız, önce kendisini tanımadı. Geçecekti. Satılmış onu durdurdu:

— Selâm zabah yoh mu gız?

— Aaa! Satılmış ağam geldi!.. Nene! Nene!..

— Gız, buraya gel! Dut şu yükümü, yardım, it. İndirem de bizim oraya varam. Deyzen evde mi ki?..

— Yoh! Deyzem, Gocakafanın sazlığında, orada. Derede çaput çırpıyı. Varam biyol neneme habar idem.

— Di, bah, eyleyse, uşahlardan kim bulunursa gönder, şu yükü daşiyalım. Hem mi?..

Kız, çıplak tabanlarını bozuk yolda şaplata şaplata, köyün içerisine doğru uzaklaştı. Beş dakika sonra, bütün köy halkı ayakta idi. Her kapının önünde, zengin olarak köye dönen Satılmışı görmeğe çıkmış meraklı insanlar vardı.

★

İKİNCİ BÖLÜM

— Evet, mirim, efendim... Bu abd-i ehkarınız, âcizane vukuf ve tecrübemle, kulunuza havale buyuracağınız bu işi, hakkın inayetiyle ifa ve itmam eylerim. Velinimetim asla endişe itmesünler.

— Bağa bah, İzzet efendi: duvarlar gayatıca mufkem ossun... Paradan yana heç gaçınma.

— Merak etme, sebeb-i devletim.

— Havluda, Harcıya nazırlığın gonağındaki kimi havuz havuz ısterün.

— Baş üstüne, keremkârım!

— Ahırı, neyi geniş olsun. İstanbul'un oradan payton getürdeceğim.

— Emreyle, mürüvvetşiarım, efendim!

Kasabanın gâvur mahallesine girerken, hemen oracıkta, köşe başındaki İzzetî efendinin evinde, karşı karşıya oturmuşlar, konuşuyorlardı.

Kurnaz vergi kâtibi, Satılmışın gururunu okşıyarak, nabzına göre şerbet sunarak, hâsılı ağzından girip burnundan çıkarak, adamakıllı kendisine hulûl etmişti. Esasen, kâğıt kavaflığı kârlı bir iş olmaktan uzaktı. İzzetî Efendi mahkemede, mal kaleminde, nüfusta işleri olanların arzuhallerini yazarak kazandığı cüz'i para ile pek zor geçiniyordu.

Satılmış'ın kolay avlanacak ve bütün bütüne yolunamazsa da, her halde yontulacak bir yağlı kuyruk olduğunu aklı kestirir kestirmez, taraf ve takribini bulup ona yanaşmıştı.

Sabık odacı, köyden kasabaya inmiş, mahut Osmaniye otelinin bir odasına yerleşmişti. İzzetî Efendi bunu onun şanına yakıştırmıyarak:

— Efendiciğim! demişti; fakirhaneniz bomboş duruyor. Eğerçi efendime lâyık bir mertebede değilse de, herhalde bir han odasına müreccahtır. Kulunuz mücerredim. İhtiyare bir hatun gâhice gelüp, ortalığı temizler, kap kacak yıkar, yemeğimi hazırlar. Efendime, şan ve şöhretlerine lâyık bir hane tedarik edinceye kadar, misafir etmekle mesut olurum. Tenezzül buyurulmaz mı, mirim?

İşte o gün bugündür, Satılmış, bu evde oturuyordu. Onu birdenbire ürkütmemek için, vergi kâtibi:

— Vallahi olmaz, mürüvvetmendim! El'emrü fevkal'edep düsturu dahi bu bahiste hükümsüzdür. Misafir umduğunu değil, bulduğunu yer fehvasınca, aza çoğa katlanmak şartiyle, efendimi izaz ve ikramda kusur etmemeğe çalışırım.

Diyerek, bütün masrafları kendi üzerine almıştı. Ve günün birinde, hepsini, hem de fazlasiyle ödeteceğine güvendiğinden, dışarıda, bakkal, kasap ve sair esnaf nezdinde bu kıymetli misafirin kendi evinde oturmasını istismar ediyordu.

Günlerle geceler uzun. Vakit geçirmek için lâf lâzım.

— Velinimetim; efendime, şöyle mazbut ve mükemmel bir ev yaptıralım...

— Bilmem. Yaptırah mı ki?

— A, elbette efendiciğim! Maşallah, servetiniz müsait. Yarın öbürgün de, kısmet olursa, dünya evine girip evlâd-ü ayal sahibi olacaksınız. Bunlardan önce, şöyle münasip bir mekân temini elzem değil mi?

— Doğru diysin. İzzet Efendü...

— Yaa, iki gözümün nuru! Şurada, hükûmetin orayı geçtiğinen Köçek hâfızın karşı sırasındaki arra, tam bu iş için münasip. Onu, fakiriniz, ucuzca efendime alıverirım. Kendim içimmiş gibi yaparım da, takrire gelince, efendim ortaya çıkarsınız. Sahipleri bir kimsesiz hâtun ile iki küçük çocuklarıdır. Vasileri de ahbabımdır.

(Devamı var)

Sahibi: YUSUF ZİYA ORTAÇ

Yazı işlerini fiilen idare eden: NEHAR TÜBLEK

Hazırlayan: Selâmi M. YURDATAP

Adres: Klodfarer Cad. No. 8-10, Daire: 3

Belediye - İstanbul Telefon: 22 18 11

Abone: Seneliği 37.5 Altı aylığı 19 lira

Basıldığı yer: ERCAN MATBAASI

Kapak baskısı: ŞAKA MATBAASI

SALİH TEKCAN

SPUTNİK 31

Yazan-Çizen
YALÇIN ÇETİN

BU GÖLGELER (SÖYLEYİN ANAMA AĞLAMASIN ÇETESİNİN ECDADI İDİ.

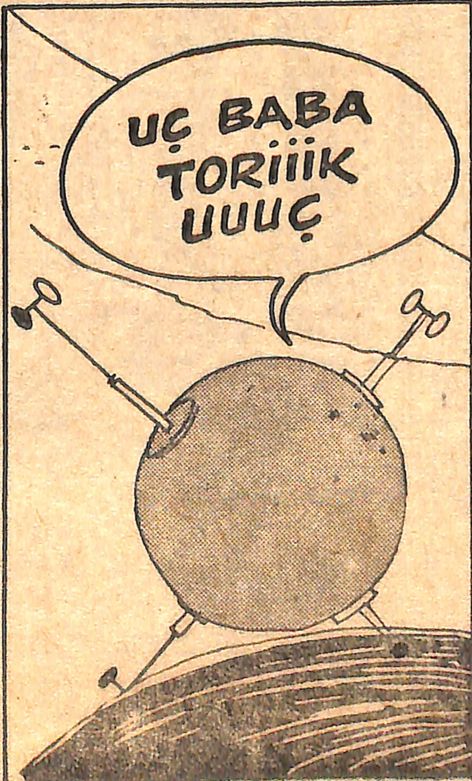

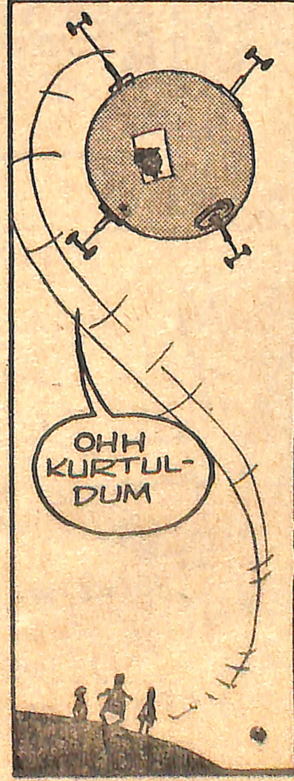

SALİHİN GİDİŞİNE ÜZÜLEREK GİZLİ GİZLİ TAKİP EDEN APTULLAH OLANI BİTENİ.. GÖRMÜŞTÜ

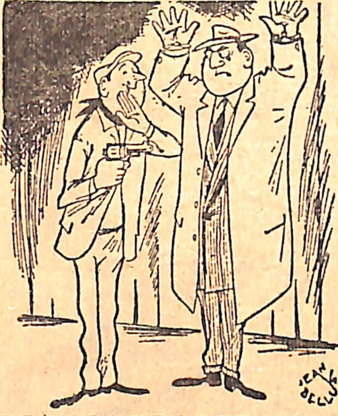

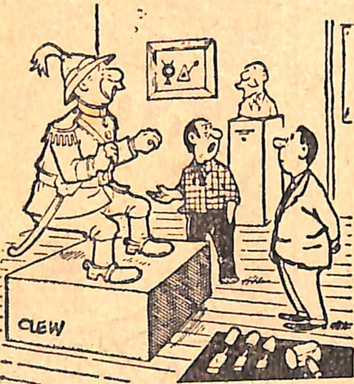

ARKASI VAR

DÜNYA Karikatürleri

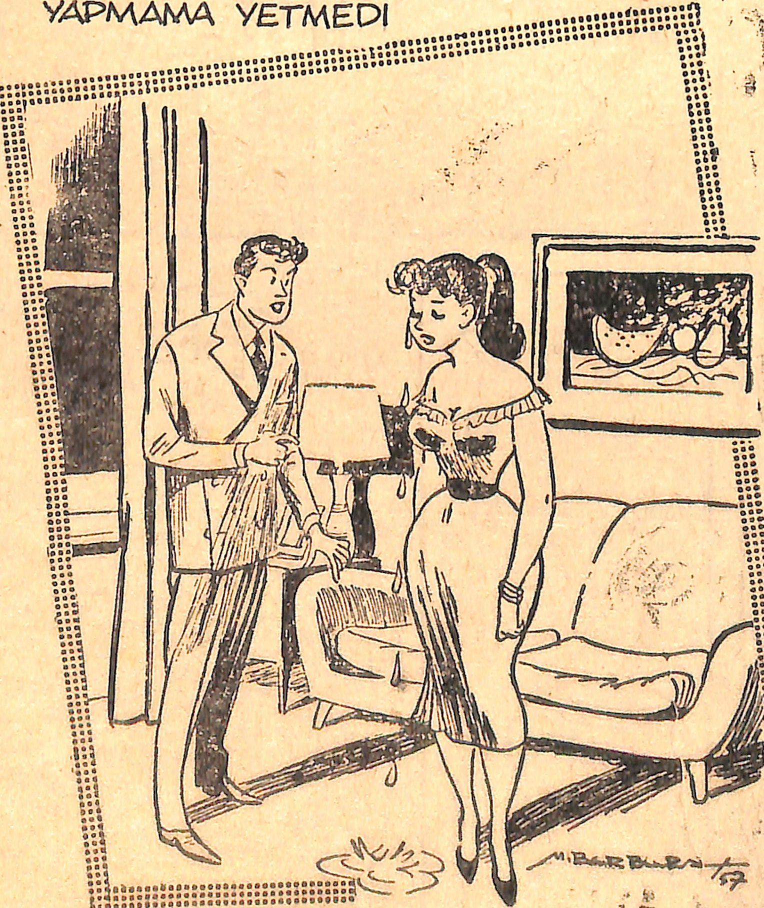

-EĞER SENİN CÜZDANIN DA BENİM TABANCAM GİBİ BOŞ SA YANDIM!..

HEYKELTRAŞ- NE YAPAYIM, TOPLANAN İANE BİR DE AT YAPMAMA YETMEDİ

-BEN DENİZ HAVASINA BAYILIRIM...
-BEN DE DAĞ HAVASINA!..

GÖZYAŞI FALI
-SEVİYOR MU, SEVMİYOR MU?
SEVİYOR MU, SEVMİYOR MU?

BEKÇİ - GALİBA BUNUN İÇİN BURAYA (HATIRALAR PARKI) DEMİŞLER!..

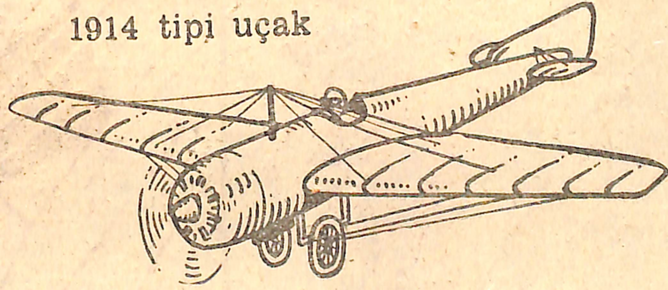
Hususi sermaye ile kurulan Türkiyenin en eski millî bankası

Türk Ticaret Bankası

1914' de

Hizmete girdiği sırada bugünün harika uçakları uçurtmadan pek farklı değildi

1914 tipi uçak

Uzun yılların tecrübesi yükselmenin en emin yoludur.

Haziranda

6

APARTMAN

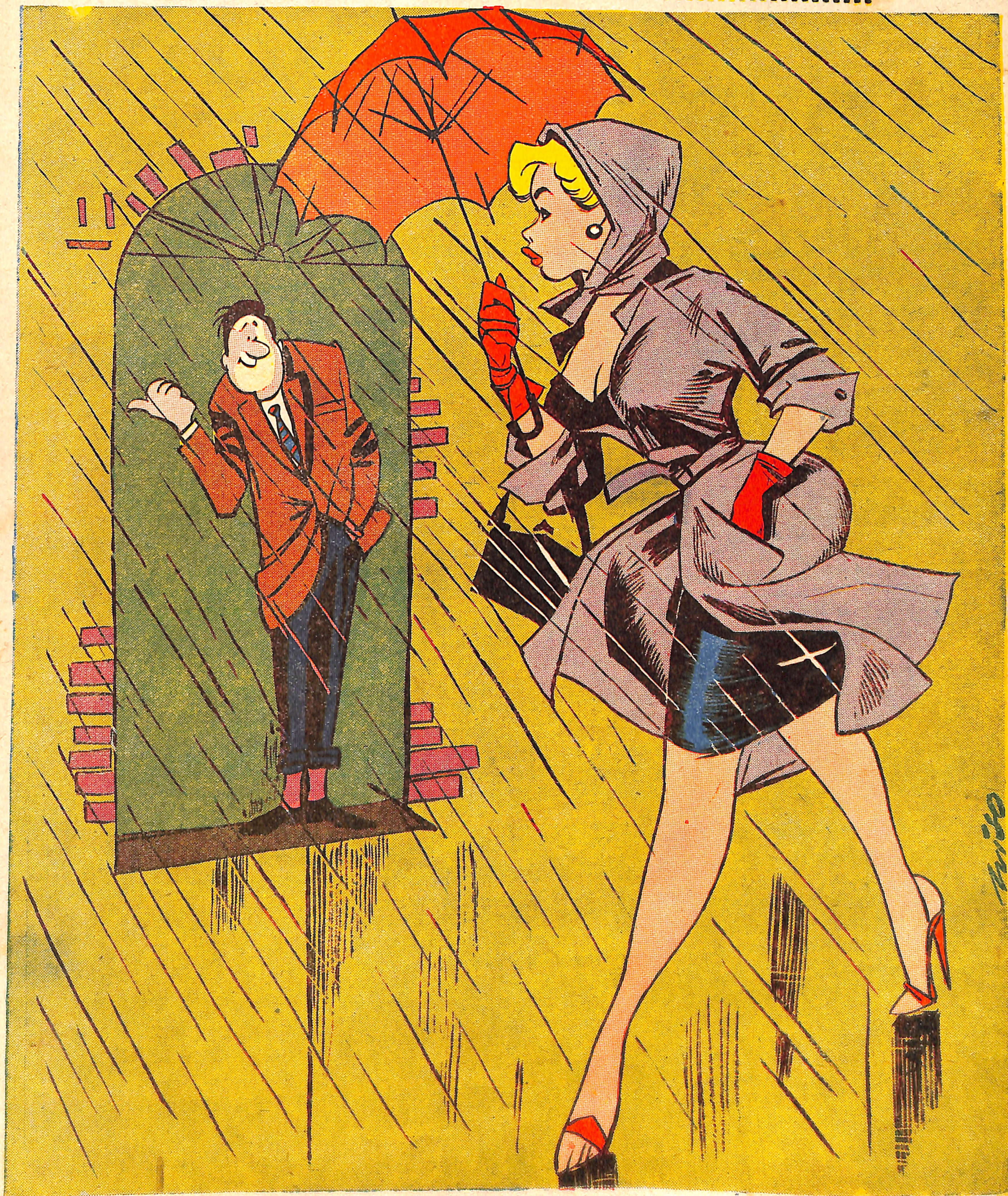
Dairesi

100.000

Lira para ikramiyesi

Her 150 liraya bir kur'a numarası

AKBABA

Oto - Stop!

- İtalyan -